

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»
Факультет міжнародного туризму та економіки
Кафедра туристичного, готельного та ресторанного бізнесу

Пояснювальна записка

до кваліфікаційної (дипломної) роботи
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

на тему

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Виконав: студент 4 курсу, групи МТЕ-119

Спеціальність: 242 Туризм

Освітня програма: Туризмознавство

РУБАНОВ Андрій Юрійович

Керівник: д.е.н., професор ШЕЛЕМЕТЬЄВА Т.В.

Рецензент: к.е.н., доцент ПОПОВА В.Д.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**Національний університет «Запорізька політехніка»**Інститут, факультет Міжнародного туризму та економікиКафедра Туристичного, готельного та ресторанного бізнесуСтупінь вищої освіти Перший (бакалаврський) рівеньОсвітньо-кваліфікаційний рівень бакалаврСпеціальність 242 Туризм
(шифр і назва)Освітня програма (спеціалізація) Туризмознавство
(назва освітньої програми (спеціалізації))**ЗАТВЕРДЖУЮ****Завідувач кафедри ТГРБ**Валентина ЗАЙЦЕВА

«___» _____ 2023 року

ЗАВДАННЯ**НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ (ДИПЛОМНУ) РОБОТУ СТУДЕНТКИ****РУБАНОВ Андрій Юрійович**1. Тема роботи (проекту) СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІкерівник роботи (проекту) ШЕЛЕМЕТЬЄВА Т.В., д.е.н., професор

затвердженні наказом вищого навчального закладу від 09 грудня 2022 року № 426/1

2. Строк подання студентом роботи (проекту) 23.05.2023 р.3. Вихідні дані до роботи (проекту) в роботі використанні навчальні посібники, підручники, статті наукових видань, Інтернет-джерела, матеріали міжнародних науково-практичних конференцій, монографії, статистичні дані Державної служби статистики України, матеріали Державного агентства розвитку туризму України, Національної туристичної організації України

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

1) Теоретичні аспекти розвитку подієвого туризму. 2) Дослідження розвитку подієвого туризму в Україні та світі. 3) Перспективні шляхи розвитку подієвого туризму в Україні.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Графічний матеріал кваліфікаційної (дипломної) роботи складає: 14 таблиць, 5 рисунків

6. Консультанти розділів кваліфікаційної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	ШЕЛЕМЕТЬЄВА Т.В., професор каф. ТГРБ	31.01.2023	31.03.2023
2	ШЕЛЕМЕТЬЄВА Т.В., професор каф. ТГРБ	31.01.2023	14.04.2023
3	ШЕЛЕМЕТЬЄВА Т.В., професор каф. ТГРБ	31.01.2023	28.04.2023
Нормо контроль	ГУРОВА Д.Д., доцент каф. ТГРБ	31.01.2023	10.05.2023

7. Дата видачі завдання 31 січня 2023 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Узгодження теми, складання змісту	31.01.2023	виконано
2	Вивчення літературних джерел	01.02-15.02.2023	виконано
3	Збір матеріалу на кваліфікаційну роботу	16.02-28.02.2023	виконано
4	Групування та аналіз зібраного матеріалу	01.03-15.03.2023	виконано
5	Виконання першого розділу	31.03.2023	виконано
6	Виконання другого розділу	14.04.2023	виконано
7	Виконання третього розділу	28.04.2023	виконано
8	Формування висновків та рекомендацій	03.05.2023	виконано
9	Оформлення кваліфікаційної роботи	10.05.2023	виконано
10	Перевірка роботи на плагіат	12.05.2023	виконано
11	Перевірка роботи керівником	15.05.2023	виконано
12	Одержання відгуку та рецензії	16.05.2023	виконано
13	Попередній захист кваліфікаційної роботи	17.05.-19.05.2023	виконано
14	Подання роботи на кафедрі	23.05.2023	виконано
15	Захист кваліфікаційної роботи	30.05.-02.07.2023	виконано

Студент

(підпис)

Андрій РУБАНОВ

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи (проекту)

(підпис)

Тетяна ШЕЛЕМЕТЬЄВА

(прізвище та ініціали)

РЕФЕРАТ

Метою кваліфікаційної (дипломної) роботи є дослідження сучасного стану, проблем та перспектив розвитку подієвого туризму в Україні. Виходячи з поставленої мети, доцільно виконати такі **завдання**: охарактеризувати теоретичні аспекти розвитку подієвого туризму; дослідити розвиток подієвого туризму в Україні; запропонувати перспективні шляхи розвитку подієвого туризму в Україні.

Об'єктом дослідження є подієвий туризм в Україні.

Предметом дослідження є особливості розвитку подієвого туризму в Україні та світі.

Методи дослідження: логічного узагальнення; узагальнення й систематизації; аналізу та синтезу; схематичного й графічного зображення; статистичного аналізу та розрахунку.

Інформаційну базу дослідження становлять навчальні посібники, підручники, статті наукових видань, Інтернет-джерела, матеріали міжнародних науково-практичних конференцій, монографії, статистичні дані Державної служби статистики України, матеріали Державного агентства розвитку туризму України, Національної туристичної організації України, власні дослідження автора.

Практичне значення результатів полягає в визначенні можливостей і перспектив розвитку подієвого туризму в Україні. Також основні теоретичні результати кваліфікаційної роботи можна використовувати при викладанні дисциплін «Економіка туризму», «Історія світового туризму», «Туроперейтинг».

Апробація результатів кваліфікаційної (дипломної) роботи. Основні результати дослідження доповідалися й обговорювалися на Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Перспективи туристичної та готельно-ресторанної індустрії в Україні: теорія, практика та інновації розвитку» (м. Умань, 2021 р.) за результатами яких опубліковано тези

доповідей.

Структура. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, переліку посилань (41 найменування), одного додатку.

Обсяг. Загальний обсяг роботи становить 70 сторінок комп'ютерного тексту (3,2 авт. арк.), основний зміст роботи викладено на 59 сторінках (2,97 авт. арк.).

Графічний матеріал. Робота містить 14 таблиць та 5 рисунків.

АНОТАЦІЯ

Рубанов А. Сучасний стан та перспективи розвитку подієвого туризму в Україні. – Кваліфікаційна (дипломна) робота.

У роботі охарактеризовано теоретичні аспекти розвитку подієвого туризму; виявлено специфічні характеристики подієвого туризму; досліджено розвиток подієвого туризму в Україні та світі; запропоновано перспективні шляхи розвитку подієвого туризму в Україні. Цінність результатів дослідження полягає у тому, що подієвий туризм має конкурентні переваги через реалізацію інформаційних та психологічних функцій, підсилює функції туризму за допомогою використання організованого заходу.

Ключові слова: туризм, подієвий туризм, сутність, сучасний стан, перспективи розвитку, аналіз.

ANNOTATION

Rubanov A. The Current State and Outlook for the Development of Event Tourism in Ukraine. – Qualifying work.

The paper describes the theoretical aspects of the development of event tourism; specific characteristics of event tourism were revealed; the development of event tourism in Ukraine and the world was investigated; promising ways of development of event tourism in Ukraine are proposed. The value of the research results is that event tourism has competitive advantages through the implementation of informational and psychological functions, strengthens the functions of tourism through the use of an organized event.

Key words: tourism, event tourism, essence, current state, prospects for development, analysis.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ
І ТЕРМІНІВ

ВНП – Валовий національний продукт

ВВП – Валовий внутрішній продукт

грн. – гривня

Держкомстат – Державна служба статистики

Держагентство – Державне агентство

див. – дивись

ін. – інший

м. – місто

млн. грн – мільйонів гривень

НТОУ – Національна туристична організація України

од. – одиниць

р., рр. – рік, роки

рис – рисунок

с. – село

ст. – століття

тис. – тисяча

ТІЦ – Туристичний інформаційний центр

SWOT – strength, weaknesses, opportunities, threats

UNWTO – World Tourism Organization (Всесвітня туристська організація)

МОК – Міжнародний олімпійський комітет

% – відсоток

ЗМІСТ

ВСТУП	9
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ	12
1.1. Історія виникнення та розвитку подієвого туризму	12
1.2. Сутність, значення та класифікація подієвого туризму	17
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗВИТКУ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	29
2.1. Сучасний стан розвитку подієвого туризму в Україні та світі	29
2.2. Проблеми розвитку подієвого туризму в Україні	37
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВНІ ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	43
3.1. Рекомендації щодо розвитку подієвого туризму в Україні	43
3.2. Розробка нового івент-туру	46
ВИСНОВКИ	57
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ	60
ДОДАТКИ	64
Додаток А	65

ВСТУП

Актуальність теми. Подієвий туризм вже давно став одним із пріоритетних видів туризму в світі. Цей вид туризму базується на культурних ресурсах. Однією з особливостей міст часто є події. Багато міст у всьому світі відомі завдяки своїм фестивалям та подіям. Поїздка на фестивалі – це найкращий туризм, який можна собі уявити. Відзначимо, що подієвий туризм є перспективним видом туризму в Україні з невичерпним ресурсним потенціалом. Проведення різних видів фестивалів та подій є одним з сучасних напрямків туристичної діяльності з метою створення позитивного іміджу культурно-мистецького середовища держави, регіонів та міст.

Дослідженню питань організації та розвитку подієвого туризму в сучасних економічних умовах присвятили свої праці такі вчені, як, зокрема, О. Бабкін, К. Вовк, І. Давиденко, В. Клочковська, О. Клочковський, К. Наумік-Гладка, Ю. Ніколаєв, Н. Паньків, П. Тищенко, Т. Шелеметьєва, О. Шикіна та ін. Так, Шелеметьєва Т. та Трохимець О. зазначили роль подієвого туризму як важливого елемента в розвитку внутрішнього туризму в Україні, її туристичних дестинацій, залученні споживачів, пошуку інвестицій та поліпшенні локального і регіонального рівнів економіки [1]. Крупа І. досліджувала розвиток туристичного потенціалу подієвого туризму Львівської області та зазначила, що Подієвий туризм дозволяє максимально ефективно використовувати туристичні можливості регіону, об'єднуючи в єдиний турпродукт постійні (музеї, пам'ятники, культові споруди, природні пам'ятки, історичні місця) й тимчасові (події культурного, спортивного та музичного життя) туристичні атракції [2]. У статті Вовк К. проведено аналіз сучасних підходів до визначення сутності поняття «подієвий туризм», розглянуто перевагу подієвого туризму через реалізацію інформаційних та психологічних функцій, визначено шляхи підсилення функцій туризму за допомогою використання організованого заходу [3]. Але на даний час все ще багато питань залишаються відкритими, а саме, значення, аналіз сучасного

стану та перспективи розвитку подієвого туризму в регіонах України.

Метою кваліфікаційної (дипломної) роботи є дослідження сучасного стану, проблем та перспектив розвитку подієвого туризму в Україні.

Виходячи з поставленої мети поставлено і вирішено наступні задачі:

- охарактеризувати теоретичні аспекти розвитку подієвого туризму;
- дослідити розвиток подієвого туризму в Україні;
- запропонувати перспективні шляхи розвитку подієвого туризму в Україні.

Об'єктом дослідження є подієвий туризм в Україні.

Предметом дослідження є особливості розвитку подієвого туризму в Україні та світі.

Методи дослідження: логічного узагальнення; узагальнення й систематизації; аналізу та синтезу; схематичного й графічного зображення; статистичного аналізу та розрахунку.

Інформаційну базу дослідження становлять: навчальні посібники, підручники, статті наукових видань, Інтернет-джерела, матеріали міжнародних науково-практичних конференцій, монографії, статистичні дані Державної служби статистики України, матеріали Державного агентства розвитку туризму України, Національної туристичної організації України, власні дослідження автора.

Практичне значення результатів полягає в визначенні можливостей і перспектив розвитку подієвого туризму в Україні. Також основні теоретичні результати кваліфікаційної роботи можна використовувати при викладанні дисциплін «Економіка туризму», «Історія світового туризму», «Туроперейтинг».

Апробація результатів кваліфікаційної (дипломної) роботи. Основні результати дослідження доповідалися й обговорювалися на Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Перспективи туристичної та готельно-ресторанної індустрії в Україні: теорія, практика та інновації

розвитку» (м. Умань, 2021 р.) за результатами яких опубліковано тези доповідей [4].

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, переліку посилань (41 найменування) та 1 додатка. Загальний обсяг роботи – 70 сторінок (3,2 авт. арк.), основний зміст – 59 сторінок (2,97 авт. арк.). Робота містить 14 таблиць та 5 рисунків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ

1.1. Історія виникнення та розвиток подієвого туризму

Подієвий туризм як явище бере початок тисячі років тому і знаходиться в тісному зв'язку зі звичаями всіх світових цивілізацій.

За оцінкою Всесвітньої туристичної організації (UNWTO) подієвий туризм на даний час є одним з найперспективніших видів туризму у світі. Серед інших видів туризму він вражає своєю насиченістю програми, видовищністю, яскравістю та атмосферою. Ще однією особливістю такого виду туризму є невичерпність його ресурсів.

Видатний вчений Дональд Гетц зазначає, що подієвий туризм спрямований на повну експлуатацію можливостей події в цілях досягнення розвитку туризму в приймаючих спільнотах [5].

Насправді подієвий туризм є одним із найдавніших видів туристичної діяльності. Спершу це не було звичне нам явище потужної галузі економіки, із тисячами взаємопов'язаних підприємствам та організацій туристичної індустрії, це виглядало радше як самодіяльний туризм, проте його масштаби вражали. Тисячі людей подорожували, часто навіть роками, з метою взяти участь в значимій події чи заході. Подібні мандрівки, які, до того ж, відбувалися доволі часто, відкривало нові можливості для розвитку закладів торгівлі поблизу основних туристичних маршрутів, а також стимулювало виникнення перших закладів гостинності та харчування [6, с. 53].

Причини та історія зародження подієвого туризму беруть початок тисячі років тому. В період зародження та розвитку людського суспільства подорожі були обумовлені необхідністю, адже люди здійснювали переміщення задля пошуків їжі та для забезпечення власної безпеки. Іншими словами – кочовий спосіб життя первісного суспільства й був власне початком туристичної діяльності.

Перші документи, що містять зафіксовану інформацію щодо

виникнення подієвого виду туризму, належать до античних часів. Дані документи описують найбільші та найвідоміші спортивні змагання як античного світу, так і сучасності. Мова йде про давньогрецькі Олімпійські ігри. Гірський масив Олімп – це місце, де, за грецькими легендами жили боги. Відповідно поселення Олімпія було місцем проведення присвячених богам-олімпійцям ігор. Зі значно меншим розмахом проходили інші змагання – Великі Діонісії, що звершувались з метою вшанування бога Діоніса (Вакха, Бахуса) – бога виноробства [7, с. 350]. Центральним місцем кожного подібного заходу був театр, в даних виставах брали участь кращі актори Греції.

Стародавній Рим перейняв у етрусків – італійського племені, завойованого римлянами, – традицію звершення гладіаторських поєдинків, які користувалися значною популярністю. Кожне велике місто мало власну гладіаторську школу. Часто відомі гладіатори влаштовували справжнє «турне» великими містами імперії, тому у поціновувачів подібного роду поєдинків зникла потреба звершувати подорожі до Риму чи інших великих міст [8, с. 140].

Таким чином, зародження подієвого туризму в добу античності пов'язане, передусім, з проведенням спортивних заходів у Греції та Римі. Мотивами таких подорожей часто слугувало бажання долучитися до змагань або побачити таку грандіозну за розмахом і значенням подію. Такі подорожі могли здійснюватися на великі відстані – до кількох тисяч кілометрів.

Середньовіччя (V – XV ст.) було не найкращим часом для подібних подорожей, які мали елементи та мотиви подієвого туризму. Основними причинами цього були такі:

- криза транспортної інфраструктури – зведені в період розцвіту римської культури дороги та мости руйнувалися;
- політична нестабільність. Через постійні набіги варварських племен, феодалну роздробленість та міжусобні війни кількість мандрівників значно скоротилась через великі витрати на безпеку подорожі [9, с. 99].

Проте, в добу Середньовіччя виникає новий унікальний вид івентуризму, а саме так званий політичний туризм. Це подорожі з метою прийняття участі в значимих подіях політичного життя суспільства – коронаціях, весіллях членів королівської та дворянських родин, принесенні присяги та ін. На таких урочистих подіях проходили лицарські змагання, вистави бродячих театрів, свої товари реалізовували торговці. Такий туризм був сильним стимулом розвитку міст. В якості прикладу можна привести традиційну коронацію французьких монархів в

Реймсі, яку відвідували як іноземні правителі, так і місцева знать, і навіть простолюдни. Проте такі події відбувалися раптово, в їх проведенні не було чіткого графіку, тому далеко не всі зацікавлені особи могли відвідати королівське весілля чи коронацію [10, с. 100].

Ярмарки – одні з найважливіших подій, які об'єднували різні прошарки населення та виконували водночас економічні функції – товарообмін та централізацію коштів, а також рекреаційні – кожен ярмарок обов'язково супроводжувався видовищами та масовим гулянням. Трупи бродячих артистів, музикантів, художників стікалися до місця проведення особливо відомих ярмарків ще за місяці до їх початку. Часто на ярмарках влаштовувались лицарські турніри, їх відвідувала знать та навіть короновані особи [10].

В середні віки практика паломництва залучила кілька елементів подієвого туризму, адже в цей період виникло явище церковних соборів, які ставили на меті розповсюдження віри та боротьбу з ересю, а пізніше з'явилися хрестові походи, учасники яких хотіли відвоювання Ієрусалиму в арабів. У період засилля релігійної пропаганди, паломництво як елемент релігійного культу і як суспільне явище отримало величезний розмах і опанувало широкі маси віруючих [11, с. 24].

Новим видом дозвілля та соціальної взаємодії в епоху Ренесансу стали карнавали, які виникли як підготовка до початку Великого посту. Найпопулярнішими карнавали стали в таких країнах, як Франція, Італія,

Іспанія, Португалія. В той час, як середньовічні карнавали – це події місцевого масштабу, які не були привабливими для великої кількості мандрівників з інших міст та регіонів, в епоху Ренесансу ситуація кардинально змінилася і карнавали набули характеру спеціально організованих масових свят. Найбільшою популярністю користувались карнавали в італійських містах – Венеції та Римі. Карнавал – це не просто костюмована хода, це ще й народні гуляння, театральні вистави, виступи артистів тощо. Найбільшого розквіту карнавали зазнали в шістнадцятому та сімнадцятому століттях [12, с. 57].

В Новий час в подієвому туризмі з'являється явище «Гранд турів», коли діти заможних людей та знаті здійснювали великі подорожі по всьому світу. Наступним кроком в еволюції івент-турів можна назвати конгрес-тури, які з кінця сімнадцятого століття функціонували у вигляді з'їздів професіоналів тієї чи іншої сфери. Вперше дана практика [13, с. 132] зародилась в столиці Італії – Римі – в 1681 році, де пройшов Міжнародний конгрес.

Подієвий туризм дев'ятнадцятого століття знайшов відображення у проведенні виставок. Всього протягом дев'ятнадцятого століття відбулося понад 20 міжнародних виставок. Проте з початком ХХ століття виставки стали поступово втрачати свою популярність, що було викликано світовими війнами, а також економічною кризою. Рівень життя населення в силу цих двох причин значно знизився. Проте Всесвітні виставки не зникли, а зараз є важливою складовою міжнародної співпраці в багатьох галузях, тому відбуваються регулярно в більшості країн світу.

На початку двадцятого століття подієвий туризм поступово перетворюється в один із найпомітніших видів сучасного туризму. Велику роль в цьому процесі відіграв процес відновлення інтересу до олімпійського руху [14], ініціатором якого був визначний громадський діяч, француз П'єр де Кубертен, який наприкінці 1890-х висунув ідею відродження олімпійського руху. В 1894 року був створений Міжнародний олімпійський

комітет (МОК), що взяв на себе організацію змагань.

В таблиці 1.1 [8] зображені еволюційні етапи розвитку подієвого туризму.

Таблиця 1.1 – Еволюція розвитку подієвого туризму

Назва етапу	Головні події	Часовий проміжок
Перший етап – початковий	Будь-які подорожі на свята чи змагання, ярмарки, карнавали, коронації, паломництва до святинь.	Найдавніші часи – перша половина XIX століття
Другий етап – становлення	Торговельно-промислові виставки, спортивні змагання, карнавал в Ріо-де-Жанейро, відкриття Суецького каналу.	II половина XIX – II половина XX століття
Третій етап – масовість	Виникають сотні подій, які бажають побачити або взяти в них участь мільйони туристів. Олімпійські ігри, музичні фестивалі, церемонія «Оскар», Октоберфест, покази мод та десятки інших.	II половина XX століття – наші дні

Отже, в еволюції розвитку подієвого туризму доцільно виділити три етапи: початковий, становлення, масовість. Сучасний етап розвитку характеризується масовими туристичними потоками, оскільки події виступають окремим видом мотиву подорожей.

1.2. Сутність, значення та класифікація подієвого туризму

З початком технічного прогресу роль подієвого туризму значно зростає. На сьогодні подієвий туризм є досить популярним, адже до їх чинників розвитку та такої популярності відносяться доступність та насиченість.

Подієвий туризм, як напрямок, останнім часом набирає все більшої популярності, його суть полягає в прийнятті участі або відвідування певного заходу в рамках готового туру. Найбільш значущими є великі події в спортивному сегменті, модні покази, виставки і фестивалі, музичні концерти, а також свята, які мають національну приналежність.

У туристичній літературі існує велика кількість визначень поняття «подієвий туризм», тому розглянемо представлені визначення.

«Подієвий туризм – особлива форма пізнавального туризму, пов'язана з відвідуванням туристами подій історичного, культурного, розважального, природно-екологічного, спортивного, економічного, суспільно-політичного характеру в якості глядачів або активних учасників» [15, с. 95]. У порівнянні з іншими визначеннями, як об'єкти туристичного інтересу тут фігурують не тільки видовищні, розважальні та спортивні заходи, а й заходи економічного, суспільно-політичного характеру, а також природні явища, що найбільш повно відображає специфіку подієвого туризму на сучасному етапі.

Подієвий туризм – напрям порівняно молодий, цікавий, що динамічно розвивається і перспективний, але дещо специфічний. Він являє собою організацію і обслуговування турів, метою яких є відвідування різних заходів або подій культурно-розважального, спортивного та ділового характеру. Мета кожного туру – це участь у події, яка дає можливість учасникам випробувати на собі безліч яскравих неповторних вражень [9, с. 104]. Програми подієвих турів відрізняються унікальністю, ексклюзивністю, тому що жоден фестиваль, маскарад, жодне національне свято за своїм сценарієм, оформлення, складом учасників тощо не схожий на інший. Дану подію можна побачити тільки «тут і зараз», повторення не буде.

Подієвий туризм – це напрямок туризму, в якому туристичні поїздки приурочені до якихось певних заходів. У кожній країні відбуваються події, що представляють культурну, історичну і спортивну цінність. При створенні туристичного об'єкта, що не має своєї історичної події, його створюють спеціально [15]. А значить, має місце створення і проведення кампанії з підвищення значимості туристичного продукту, орієнтованого на залучення великої кількості відвідувачів, отже, отримання грошового потоку від туристів, охочих відвідати певні місця не тільки з метою огляду визначних пам'яток, а й прийняття участі в спільному святкуванні певних подій з місцевими жителями.

Основні визначення подієвого туризму зведемо в таблицю 1.2.

Таблиця 1.2 – Визначення поняття «подієвий туризм»

Автори	Визначення
Гетц Д. [5]	Це вид туризму орієнтований на відвідування місцевості в певний час, пов'язаний з якою-небудь подією.
Тищенко Д. [15]	Це вид туризму, при якому люди стають живими свідками найбільших подій в світі спорту, культури і мистецтва.
Мельніченко С. [16]	Це виключні заходи, які спрямовані на просування компанії, послуг, товарів і брендів за допомогою яскравих подій, що запам'ятовуються.
Устименко Л. [17]	Це подорож з метою участі або споглядання певної події (карнавалу, фестивалю, свята, церемонії, спортивного змагання або природного явища тощо), що передбачає наявність відповідних туристичних ресурсів та спеціальної підготовки.
Вовк К. [18]	Це комплексне поняття, що охоплює подію та сукупність заходів щодо його організації, місця і часу проведення, а також формування і координація туристичних потоків до місця призначення.

Найважливішими особливостями подієвого туризму є наступні [15]:

1. Неповторність події, що надає особливу цінність і унікальність подієвим турам.
2. Щодо короткий період подієвих заходів.
3. Дискретність (переривчастість) і періодичність у часі.
4. Локалізація подієвих заходів у певних точках – центрах подій.
5. Планований характер програм.
6. Висока вартість турів, пов'язана з підвищенням витрат на оплату проживання, харчування, товарів і послуг.
7. Багаторазово підвищена мотивація туристів.
8. Кооперація індустрії розваг, турбізнесу, інфраструктури і т.п. при створенні турпродукту.

Велике економічне значення мають заходи подієвого туризму, так як в період їх проведення діяльність всього сектора туристичної індустрії активізується. Пропозиція є значно нижчою за споживчий попит. Під час підготовки до заходу можна спостерігати відродження місцевих культурних традицій і звичаїв, підвищення патріотизму, розвиток народної творчості.

До специфіки подієвого туризму належить те, що він повинен надавати туристам цікавий та насичений відпочинок [19, с. 38]. Метою подієвого туризму є розваги, які запам'ятаються туристу надовго, а, можливо, будуть також для нього пізнавальними. Розглянемо, які ж саме тематичні види подієвого туризму існують. На даний момент туроператори готові запропонувати своїм клієнтам відвідування найбільш захоплюючих подій світової культури, до яких можна віднести наступні [20, с. 102]:

– гастрономічні фестивалі – на таких можна спробувати найрізноманітніші смаколики та напої та, що є найголовнішим, – познайомитися із місцевою культурою харчування. Досить часто процес споживання їжі не менш цікавий, ніж її смакові якості. На таких заходах можна відкрити для себе незвичний бік найбільш тривіальних блюд. Також на таких заходах часто можна спостерігати і проведення майстер-класів з

приготування їжі, що ще більше приваблює туристів;

– музичні фестивалі та конкурси поглинуть гостя країни в захоплюючу атмосферу живого звуку та виконавчої майстерності. Тут завжди можна почути улюблені композиції в найбільш незвичному їх звучанні та поспілкуватися із прихильниками жанру;

– національні свята та фестивалі – чудовий привід дослідити культуру країни, яку турист відвідує. Адже саме через народну культуру легше всього зрозуміти менталітет народу, їх традиційні цінності. Такі заходи – можливість детальніше вивчити міфологію та місцеві обряди. Окрім цього, з таких фестивалів завжди турист може привезти додому велику кількість етнічних сувенірів;

– квіткові виставки – частіше за все проводяться в тих країнах, де вони вирощуються, тобто там, де ця галузь сприймається як та, що історично склалася для країни [15, с. 67]. Не дивлячись на те, що такі виставки мають досить вузьку тематичну спрямованість, вони приваблюють не лише любителів флористики. Такі заходи супроводжуються різноманітними парадами, інсталяціями, великою кількістю майстер-класів. Також любителі квітів можуть придбати для себе цікаві та екзотичні саджанці тощо;

– театральні та кінематографічні фестивалі – даний вид відпочинку нині вважається найбільш престижним як напрямок ділового туризму. Туристи цінують можливість побачити постановки за участі визнаних майстрів жанрів до масової прем'єри [18, с. 32]. Відвідування даних заходів вважається атрибутом елітного вжитку, саме тому даний напрямок має високий попит серед заможних туристів. Окрім цього, такі заходи завжди супроводжуються проведенням різних злетів фанатів масової культури, де можна зустрітися із з діячами певної індустрії, заглибитися в гік-культуру тощо;

– спортивні змагання – що нині вважається особливим напрямком подієвого туризму. Гість завжди отримує можливість повболівати за рідну чи таку, вболівачем якої є, команду та побачити кращих атлетів, відвідати

найкращі світові арени тощо.

Рейтинг подієвого туризму свідчить про те, що кожна людина обирає свій захід для відвідин. Найбільш завзяті спортсмени та болільники часто бувають на іграх, романтики – полюбляють квіткові фестивалі, а любителі цікавинок, для яких важливим є пізнання історії – частіше направляються на національні свята. Особливої цікавості являють гастрономічні фестивалі – вони цікавлять не лише любителів смачно попоїсти, але й усіх туристів, які бажають спробувати національну кухню.

Розвиток подієвого туризму закордоном йде далеко в минуле. Сьогодні фестивалі та пишні гуляння є не лише національним інструментом, але й одним із способів привабити туристів з різних куточків світу. Значимість спортивно-подієвого туризму має вагоме значення для розвитку території, адже під час святкування всі готелі заповнені, саме тому туристам варто враховувати цей чинник наперед.

Подієвий туризм є досить популярним в наступних країнах світу [21]:

– Бразилія – щорічно тут проводяться десятки різних карнавалів, фестивалів, вони можуть бути не надто масштабні, як відомий карнавал в Ріо-де-Жанейро, проте не менш цікавим та захоплюючим;

– Іспанія – подієвий туризм в Європі є досить розвиненим саме в цій країні. Надзвичайною популярністю користується знаменита корида – небезпечний, проте епічний та видовищний вид спорту;

– Італія – святкування тут носять переважно культурний характер, адже саме в цій країні жили та творили більшість відомих художників та скульпторів. Більшість фестивалів присвячені саме цим майстрам, також тут проводяться тижні розпродаж та шопінгу – заходи, які надзвичайно приваблюють туристів в країну. Інтерес також являють і гастрономічні гульбища, коли всіх охочих пригощають національними травами, а десятки кращих кухарів при цьому змагаються в своїй майстерності;

– Таїланд – саме в цій країні досить епічно відбувається святкування Нового року, чудово організовані фестивалі квітів, місцевих

божеств та значимих для країни дат. Історичні аспекти розвитку подієвого туризму пов'язані, насамперед, з потоком туристів – більшість заходів орієнтовані в першу чергу саме на туристів.

Захопливі події відбуваються в Індії, Китаї, В'єтнамі та більшості європейських країн [21]. Закордонний досвід свідчить про те, що цей напрямок туризму з кожним роком тільки набуватиме більшої популярності. Це пов'язано, насамперед, з тим, що сучасним туристам мало звичного відпочинку, їм цікавіше щось досліджувати, вивчати, заглиблюватися у традиції країни, яку відвідує тощо.

Театралізовані заходи: карнавали, фестивалі, національні свята, конкурси краси і пісенні конкурси [15, с. 124]. Занурившись в матеріали історичних подій можна спостерігати цікаві факти. У VI ст. до н.е. в честь бога Аполлона почали проводити Піфійські ігри Стародавньої Греції. Це були музичні змагання, на які з'їжджалися учасники і глядачі з усієї Греції, а призом був лавровий вінок.

У сучасному культурному житті можна виділити Единбурзький міжнародний фестиваль мистецтв, який щорічно проходить в серпні з 1947 року [5]. Він одночасно представляє театральне, оперне, танцювальне та музичне мистецтва в столиці Шотландії. На фестивалі можна відвідати театральні вистави, концерти класичної, оркестрової, вокальної та камерної музики, послухати оперу, подивитися різні танцювальні шоу і балет.

Виконавцями є провідні творчі колективи з різних країн світу. Понад два мільйони чоловік стають гостями Единбургу щорічно, учасниками фестивалю є творці більш ніж з 10 країн світу.

Карнавали. Безліч туристів відвідують карнавальні заходи за їх естетичність і екзотичність.

Проходячи в певні терміни, події притягують до себе велику масу туристів. Як приклад можна навести знамениті Бразильські карнавали і Італійські маскаради [21].

Бразильський карнавал – це найбільш відомий масогвий захід у світі

[16, с. 132]. Це свято уособлює особливий національний дух і унікальний стиль життя країни. Сучасне населення Бразилії сформувалося в результаті злиття корінного індіанського населення, нащадків африканських народів, емігрантів з Азіатських і Європейських країн. Зіткнення протилежних по перебуванні культур і релігійних поглядів, стало фундаментом для нових традицій, наріжним каменем, яким став бразильський карнавал – свято, що об'єднує народи на своїй території, безпрецедентний за своїми масштабами, активності дійства, місця, займаного в житті суспільства і витрачання фінансового ресурсу на його проведення [15].

Свої витoki Бразильський карнавал бере з 1641 року, коли губернатор Ріо-де-Жанейро, який був тоді при владі, оголосив цілий тиждень всенародного свята як символ коронації короля Португалії. Тепер щороку в лютому, в самий розпал бразильського літа, в Ріо-де-Жанейро відбувається Бразильський карнавал. Відлік святкування завжди починається в суботу і триває протягом чотирьох діб [21]. Вулиці в ці дні заповнені парадами і ходами, на святі, як і раніше присутні строкаті кольори костюмів і масок. Для кожного жителя цієї країни є великою честю брати участь у карнавальній ході. Найцікавішою частиною карнавалу є виступ шкіл самби за призові місця. Кожна школа, яка складається не з однієї тисячі учасників цілий рік репетирує свої виступи, шие карнавальні костюми. З них і складається карнавал в своїх містах, переможці ж конкурсів відправляються представляти своє місто або район на основному святі в столиці, де карнавальна хода не припинятиметься три дні, потім судді оголосять переможця – школу самби, що стала символом країни до наступного фестивалю. Цим досягненням вони пишаються весь майбутній рік [15].

Існує і спеціальне місце, для проведення головного параду – спеціальний самбодром, який являє собою пряму, більш ніж кілометрову вулицю з трибунами для суддів і глядачів з кожної сторони. Потрапити в Ріо-де-Жанейро в період карнавалу складно і дорого, більш ніж за рік відбувається резервування місць.

Венеціанський карнавал проходить в лютому кожного року. Велика честь для туристів потрапити на костюмоване свято. Більш ніж півмільйона туристів з'їжджаються до Італії на цей яскравий і видовищний захід, що супроводжується великою кількістю традиційних масок і костюмів. Народне гуляння проходить на площі Сан-Марко і відкривається святом Festa delle Marie [10, с. 100].

До фестивалів, що привертає щорічно тисячі туристів так само відноситься корида, що проводиться в Іспанії, Португалії, Франції, Голландський фестиваль квітів, парад Лондонської Королівської кінної гвардії в Великобританії, конкурси краси, щорічно проводиться в м. Сан-Сіті (Південно-Африканській Республіці) «Міс світу», заснований в 1951 р., а також фестивалі вина у Франції і Швейцарії, свята Німецького пива. Не хочеться залишати без уваги гонки буйволів і скачки слонів в Таїланді, забіги ящірок, що проводяться в США в багатьох штатах, міжнародний чемпіонат «Золоті ножиці» приурочений до щорічних змагань зі стрижки овець в Новій Зеландії [15].

Музичні фестивалі. У музичному світі існує ряд подій, які справжні цінителі музики навряд чи здатні пропустити. Річний план музичних заходів включає найбільш популярні і знакові фестивалі в світі музики, які стають традиційними. Кожна подія унікальна, приносить багато позитивних вражень учасникам і відвідувачам [21, с. 9].

Джонні Рейнхард (композитор і виконавець) заснував Американський фестиваль мікротональної музики в 1981 році. Програма фестивалю включає в себе виконання сучасних творів і класичної музики в спеціальних обробках для мікротональних інструментів [15].

Історія міжнародного хорового фестивалю бере свій початок в Англії з XVIII століття. Будучи одним з найстаріших музичних фестивалів у світі, він проходить щорічно влітку, по черзі в трьох англійських містах – Ворчестері, Глочестері і Геррефорд. В рамках фестивалю проходять музичні спектаклі, камерні та органні концерти, виконання хорової музики, виставки [15].

Заснований в 1960 році, Міжнародний музичний фестиваль в місті Турку є щорічною подією, а також одним з найбільших музичних фестивалів Північної Європи і Фінляндії. Концерти класичної і джазової музики, майстер-класи для студентів, музичні вистави, концерти для дітей, організовані в рамках фестивалю [5].

Фестиваль імені великого німецького композитора Йогана Себастьяна Баха в Кармелі (США), був заснований в 1935 році і є щорічною світовою подією. Фестиваль ставить своєю головною метою показати, який вплив і зв'язок, музика Баха, представника епохи Бароко, має на інші епохи та культури. Так само з 1996 року бере початок Фестиваль органної музики в італійському місті Барі [22]. Даний фестиваль проводиться в жаркий липневий місяць, і триває зазвичай три дні. Все музичне дійство проходить по черзі в двох місцях: стародавньому амфітеатрі і на пляжній терасі, що лише додає фарб і емоцій і без того інтригуючій події. Величезною перевагою тутешніх місць є доброзичливе населення, готове зустрічати туристів наявністю необхідних умов для житла і смачними рецептами тутешніх місць [15].

Модні покази. Тиждень моди в Мілані – одна з головних світових fashion weeks, яка щорічно проводиться, починаючи з 1979 року. Люди з усього світу приїжджають сюди, щоб потрапити на ексклюзивні покази відомих італійських дизайнерів, відвідати виставки та дізнатися новинки моди майбутнього сезону. У лютому і вересні проходять покази жіночих колекцій, а в січні і червні – чоловічих [23, с. 29].

Історія подієвого туризму в нашій країні тільки зароджується, а от в країнах Заходу він вже давно і міцно закріпився в списках найбільш перспективних і рентабельних видів бізнесу. Звичайно, дану сферу важко віднести до типового вигляду швидкоокупного бізнесу з невеликими вкладеннями. Тут доведеться почекати прибутку деякий час після початку. Але, з огляду на перспективи розвитку подієвого туризму в нашій країні, яка представляє собою унікальний комплекс історичних, культурних і

мистецьких пам'яток, традицій, подій, можна припустити, що зовсім скоро ця, вільна на сьогодні, ніша ведення бізнесу стане відмінним джерелом доходу і підніме туристичну індустрію України.

Найбільш популярними серед українців є тури на основні футбольні матчі, боксерські бої, різні гонки. Але все ж, туристичні фірми намагаються привернути увагу туристів і до решти значущих заходів, які проходять як на території України, так і за її межами. Ну і, звичайно ж, радує, що багато іноземців з радістю їдуть в Україну саме для відвідування певних культурних заходів. Так починає набирати обертів організація таких турів для школярів або студентів.

До основних завдань подієвого туризму можна віднести наступні (див. рис. 1.1). Як бачимо, серед основних завдань подієвого туризму створення нових екскурсійних маршрутів, ознайомлення туриста з культурною та історичною спадщиною регіону відвідування, формування сприятливого іміджу і бренду дестинації, повернення до традицій і звичаїв пращурів, народних ремесел і промислів та ін.

Рис.1.1 – Основні завдання подієвого туризму

Якщо розглядати популярність подієвого туризму в Україні з точки зору встановленої класифікації, то варто відзначити наступні (див. рис. 1.2):

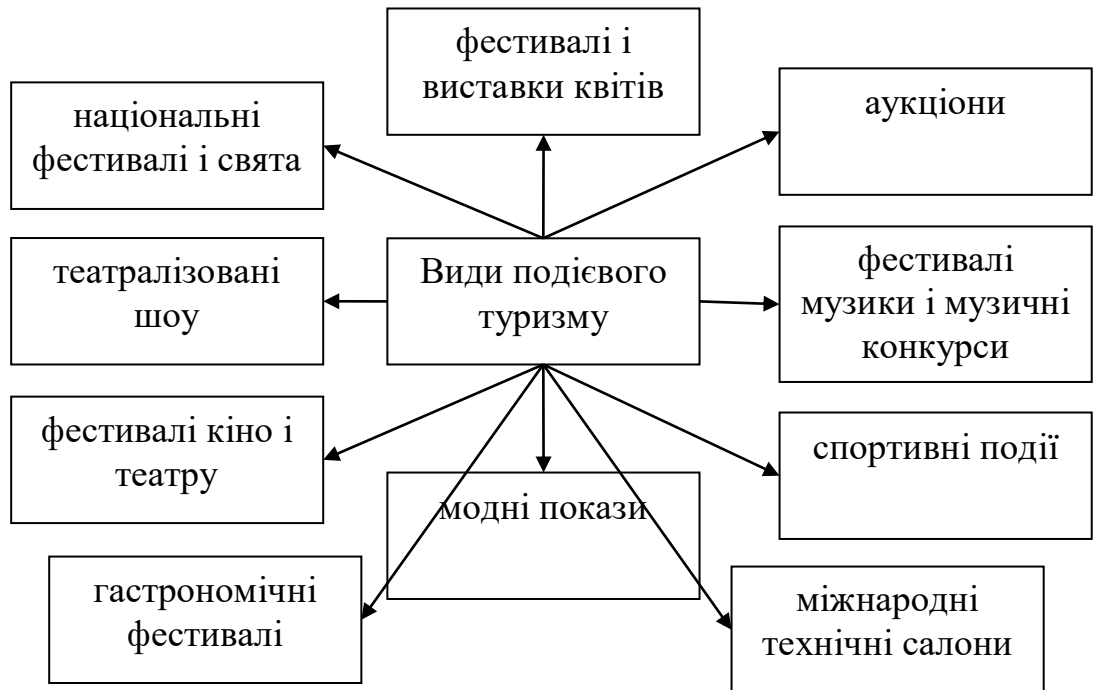

Рис. 1.2 – Основні види подієвого туризму [21, с. 54]

1. Громадські (гастрономічні фестивалі, фестивалі та виставки квітів):
 - Всеукраїнський фестиваль сиру і вина, Львів;
 - Гастрономічна – мистецький фестиваль «40 УХ», Чернігів.
2. Художні (музичні і театральні фестивалі і конкурси, кінофестивалі, фольклорні обряди, свята і фестивалі) [24, с. 165]:
 - Кінофестиваль «Молодість», Одеса;
 - Кінофестиваль «Хлопавка», Чернігів.
3. Спортивні (спортивні змагання, фестивалі, ралі, гонки і регати):
 - Олімпіади та міжнародні змагання;
 - Чемпіонат України з футболу;
 - Відкриті міські змагання на кубок президента федерації

вслування на човнах «Дракон», Чернігів.

4. Культурно-історичні (театралізовані шоу, національні фестивалі і свята, карнавали) [21]:

– Міжнародний фестиваль традиційної слов'янської культури «Київська Русь», Київська область;

– Міський фестиваль козацької культури «Чернігів – місто козацької слави».

5. Економічні та політичні (аукціони, покази мод, ярмарки і виставки, автомобільні, авіаційні салони, політичні, економічні форуми) [45]:

– «Сорочинський ярмарок», с. Великі Сорочинці;

– Чернігівський інвестиційний форум.

6. Релігійні (релігійні свята, і події):

– Святкування Рош Хашана (Нового року) іудеями – хасидами на могилі одного з засновників хасидизму Цадика Нахмана, м. Умань, близько 30 тис. паломників;

– Святкування ікони Почаївської Божої Матері (5 серпня), Тернопільська область;

– День пам'яті святителя Феодосія – архієпископа Чернігівського (22 вересня).

Розвиток подієвого туризму є важливою складовою Програми розвитку туристичної галузі та міжнародних відносин України з країнами-союзниками та партнерами. Великого значення для розвитку подієвого туризму в Україні набуло проведення футбольних матчів «Євро-2012», адже саме ці події призвели до значного напливу іноземних туристів та розвитку інфраструктури як у сфері туризму.

Враховуючи той факт, що ресурси подієвого туризму практично безграничні, то такий відпочинок обіцяє бути різноманітним та насиченим. До основної функції подієвого туризму відноситься те, що він спрямований дарувати людям радість, збагачувати культуру, не забувати про історію власної країни чи міста.

РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗВИТКУ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

2.1. Сучасний стан розвитку подієвого туризму в Україні та світі

У сучасній Україні існує достатній туристичний потенціал для розвитку подієвого туризму і практично кожне місто цікаве своїми культурними і спортивними подіями. Необхідно пропонувати цікаві програми, знаходити легенди і в рамках проведення фестивалів, створювати яскраві події, які зможуть залучити і місцевих жителів і туристів.

Подієвий туризм досить молодий і надзвичайно цікавий напрям. Унікальні тури, які поєднують в собі традиційний відпочинок та участь у видовищних заходах планети або всередині країни, поступово набувають популярності серед різних груп мандрівників.

В Україні івент-індустрія бере початок з 90-х років ХХ ст. Історично склалося так, що в самостійну сферу івент виділився лише за останні двадцять років. Цей підйом зумовлений відповідністю потребам людей, які у всі часи хотіли отримати нові враження, стати частиною подій, впливати на їх хід і отримати радісне відчуття причетності до чогось більшого. Треба зазначити, що в Україні подієвий туризм розвивається повільно. Тільки з 2002 р. туристичні фірми почали пропонувати послуги з організації подієвих поїздок. Збільшення в'їзного туризму в Україні у зв'язку з подіями не є систематичним і пов'язано з такими подіями як, до прикладу, Євробачення, Євро-2012. Більшість подій в Україні – місцевого й регіонального масштабу, що не надто приваблює навіть українських туристів і не сприяє розвитку в'їзного туризму.

Провідні українські туроператори організовували тури на відомі івенти:

- «Маланка-фест» у Чернівцях чи в інших містах Буковини (Красноільськ, Вашківці).
- Маланка – народні святкування напередодні Старого Нового

року, під час яких люди переодягаються в костюми тварин і фольклорних персонажів і де гармонійно переплелися язичницькі та християнські обряди. В Україні особливо яскраво маланкує Буковина, переконатися в цьому можна на «Маланка-фест» у Чернівцях, який по праву є одним із найколеритніших і найцікавіших фестивалів України. На нього з'їжджаються найкращі маланкарі зі всієї області, тут можна побачити подільську, бессарабську, гуцульську, молдавську, буковинську, румунську Маланки. Дійство проходить у вигляді параду центральною частиною міста і долучитися до нього можуть усі охочі.

– Фестиваль «Червене вино» – найвідоміший і найбільший винний фестиваль України в центрі древнього Мукачева. Понад сто найкращих виноробів Закарпаття, які привозять різноманітні сорти молодого вина. Також виступають найкращі фольклорні та колядницькі колективи Закарпаття, проводять забави та конкурси, які надовго забезпечують хороший настрій.

– Гастрономічний фестиваль «Конкурс різників свиней – гентешів» – визнаний найкращим гастрономічним фестивалем Закарпаття.

У сучасному світі сформувалася ціла індустрія щодо організації різноманітних заходів, яка поділяється за характером цих заходів та їх кінцевою метою. Зміст подієвого туризму зводиться до відвідування подій, які відбуваються в інших країнах, а отже, основна ціль подорожі присвячена цій події в якій турист прийматиме участь спостерігача або активну участь. Подієвий туризм можна розглянути за категоріями, що відібрані за масштабом подій. За цією ознакою виділяють національні та міжнародні події, які наведено у таблиці 2.1) [15].

Як бачимо з таблиці 2.1 найбільшу кількість тематичних міжнародних і національних подій мають економічні і політичні. Серед них аукціони мод, ярмарки і виставки, автомобільні й авіаційні заходи, політичні й економічні форуми.

Таблиця 2.1 – Дослідження національних та міжнародних подій

Види ресурсів	Тематика подій	Події
1	2	3
Громадські	Гастрономічні фестивалі	Півний фестиваль «Октоберфест» (Мюнхен, Німеччина), свято молодого вина Божоле Нуво (Франція), фестиваль морепродуктів нао. Гров (Іспанія).
	Фестивалі і виставки квітів	Виставка тюльпанів (Нідерланди), фестиваль квітів у Челсі (Велика Британія), свято троянд (травень) і жасмину (серпень) у Грассі (Франція), фестиваль хризантем (Японія), фестиваль квітів (Таїланд), виставка квіткових експозицій на Співочому полі (Київ).
Мистецькі	Музичні та театральні фестивалі і конкурси	Музичний конкурс «Євробачення», фестиваль джазу в Монтре (Швейцарія), «Слов'янський базар» (Білорусь), «Нова хвиля» (Латвія), «Таврійські ігри» (Україна), Фестиваль художнього драматичного мистецтва (Франція).
	Кінофестивалі	Канський (Франція), Берлінський (Німеччина), кінофестиваль «Молодість» (Україна), «Кінотавр».
	Фольклорні обряди, свята і фестивалі	Midsummer's Day (Велика Британія), фестиваль кельтської музики (Франція), фольклорний фестиваль у Шешорах (Україна).
Спортивні	Спортивні змагання	Літні і зимові Олімпійські ігри, чемпіонати світу і Європи з футболу й інших видів спорту, спартакіади.
	Ралі, перегони і регати	Перегони Формули-1, міжнародні автоперегони, напр. Париж – Дакар, регати: Vendee Globe, Volvo Ocean Race.
	Спортивні фестивалі	«Лижний фестиваль» (Норвегія), «Перегони човнів» (Велика Британія).
Культурно-історичні	Театралізовані шоу	Шоу Lord of the Dance (Велика Британія), «Кіносценія» (Франція), «Наше Різдво» (Україна).
	Карнавали	Карнавал в Новому Орлеані (США), Венеціанський карнавал (Італія), карнавал в Ріо-де-Жанейро (Бразилія), карнавал в Мацатлані (Мексика).
	Національні фестивалі і свята	Фестиваль Святого Патрика (Велика Британія, Ірландія), «Парад кохання» (Німеччина), весняні та осінні фестивалі (Китай), Дівалі або «Фестиваль Вогнів» (Індія).

Продовження таблиці 2.1

1	2	3
Економічні і політичні	Аукціони	Сотбі'с, Крісті'с (твори мистецтва, антикваріат, Велика Британія), NAFA (хутра, Канада), Гелос (твори мистецтва), FFS (хутра, Фінляндія), Flora Holand (квіти, Нідерланди).
	Покази мод	Тиждень високої моди в Парижі (Франція), Milano Moda Donna (Італія), Тижні моди Mercedes-Benz.
	Ярмарки і виставки	«Райзен Гамбург» (туристичний ярмарок, Німеччина), Брюссельський міжнародний книжковий ярмарок (Бельгія).
	Автомобільні й авіаційні салони	Детройтський (США), Франкфуртський (Німеччина), Лондонський (Велика Британія), Женевський (Швейцарія), Токійський (Японія) автосалони, авіасалон в Ле Бурже (Франція), авіасалон на о. Лангкави (Малайзія).
	Політичні й економічні форуми	Всесвітній економічний форум у Давосі (Швейцарія), Генеральна асамблея ООН, зустрічі світових лідерів.
Релігійні	Релігійні свята, ходи і події	Сходження Благодатного вогню у переддень Воскресіння Христового (Єрусалим).

Серед найвідоміших та найпопулярніших фестивалів в Україні сьогодні чільне місце посідають так звані «молодіжні». На жаль, в Україні є невелика кількість туроператорів, які спеціалізуються на внутрішньому туризмі, зокрема пропонують етнотури. Це, зокрема, туроператор «Відвідай», м. Львів; туроператори «Терра Інкогніта» і «Етнотур» м. Київ, туроператор «Вилково-Тур», м. Одеса, Туроператор «Окрайна», м. Тернопіль та ін.

У науковій літературі усі заходи, що сприяють розвитку event-туризму згруповують і класифікують за чотирма напрямками:

1. Спортивні: чемпіонат, олімпіада, ігри, індивідуальні спортивні зустрічі, кубки, престижні змагання і т.д.;

2. Ділові: виставка, конференція, семінар, форум.

Культурно-пізнавальні: зарубіжна прем'єра, театральна постановка, фестиваль, концерт, перфоманс, карнавал, шоу.

4. Релігійний.

Зазначимо, що сьогодні окремі туроператори розробляють туристичний продукт у честь святкування релігійних свят, наприклад, Водохреща, Пасхи та інші, де туристи мають можливість духовно-культурного збагачення та ознайомлення з обрядами, традиціями й звичаями святкування у певних народів [25].

SWOT-аналіз розвитку подієвого туризму в Україні для виявлення найсильніших та найслабших сторін наведено в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – SWOT-аналіз розвитку подієвого туризму в Україні

S – сильні сторони	W – слабкі сторони
Сприятливі природно-кліматичні умови	Низька інноваційна активність
Значний транзитний потенціал та розвинена транспортна інфраструктура	Низький рівень впровадження новітніх технологій
Велика кількість об'єктів історико-культурної спадщини, рекреаційних зон	Низький рівень якості курортно-туристичних послуг
Значний потенціал подієвого туризму України	Неякісні дороги
Доброзичливе населення	Відсутність подієвих туристичних заходів світового рівня
O – можливості	T – загрози
Покращання рівня обслуговування	Війна в країні
Зростання інвестиційної привабливості та нарощування міжнародної технічної допомоги	Нестабільність курсу національної валюти
Створення іміджу країни як стабільної та безпечної	Монополізація ринків та відсутність конкуренції, що обмежує розвиток малого й середнього бізнесу
Оновлення існуючих та створення нових подієвих турів	Можливість виникнення епідеміологічних захворювань
Висока орієнтація України на івент-туризм	Недостовірність інформації про Україну

Згідно з дослідженнями, до 2020-го року кількість учасників подієвих турів може перевищувало кількість учасників екскурсійних турів та становити понад 35% від загального попиту на різномірні тури.

Зазначимо, що організація подієвого туризму має свої особливості. Насамперед, це неповторність кожної поїздки, незабутні враження й атмосфера свята. У випадках, коли йдеться про масштабну подію, вона

стимулює розвиток інфраструктури регіону та надходження прибутку від туризму, тобто регіон отримує вигоди завдяки певній події.

Аналізуючи розвиток подієвого туризму в Україні можна виокремити топ українських фестивалів (див. дод. А). Українські щорічні фестивалі в Україні вражають різноманітністю. Є можливість відвідати гастрономічний, музичний, древній фест, відправитися в театр, кіно чи на видовище. Кращі урочистості збирають не тільки українців, а й людей з інших країн, дарують яскраві емоції, дозволяють захоплююче провести час і познайомитися з новими людьми.

В Україні щороку проводять різні гастрономічні фестивалі. Їх чимало, тому можна легко підібрати відповідний на конкретну дату і в певній місцевості. Проводиться чимало фестивалів в Україні, які дарують незабутні емоції, нові знайомства, якісну музику і море позитиву.

Крім музичного та гастрономічного фестивалів, можна захоплююче провести час, вирушаючи в кіно, театр або вибираючи різні видовища. В Україні багато театрів. Причому вони примітні, як зовнішнім виглядом - старовинною архітектурою з численними декорами, так і майстерністю актором, оригінальними постановками. Особливо гарні та гідні відвідування театральні фестивалі, серед яких:

«Золоті оплески Буковини». Мета – пропаганда театального мистецтва, зокрема, комедійного жанру. Учасники – кращі професійні театри України та закордонні колективи.

«Марія». Міжнародний фестиваль-моновиставка жінок-актрис. Його унікальність саме в тому, що в основі – жіноча монодрама. Аналогів цьому театальному форуму у світі немає. Беруть участь актриси з різних країн світу.

«Обереги». Міжнародний фестиваль національної класики на сцені лялькового театру. Місце проведення – Івано-Франківськ, обласний театр ляльок імені Марійки Підгірянки. Цей фестиваль має глибокий сенс – збереження українкою культури.

Всім добре відомі шедеври, створені на Одеській кіностудії, Кіностудії імені О.Довженка та інших. У сучасній історії України свій внесок внесли «Студія Квартал-95», FILM.UA. Багато стрічок занесені в фільмотеки кіноманів країни та далеко за її межами, зняті в павільйонах Ялтинської кіностудії. Немає жанру, який би не скорився українським режисерам, а численні нагороди й народне визнання – зайве тому підтвердження. Ще більше перейнятися духом та атмосферою можна, відвідуючи кінофестивалі України, серед яких:

- Docudays – урочистість документального та ігрових фільмів з презентацією українських прем'єр;
- Wiz-Art – унікальна формація у Львові проводить фестиваль короткометражних фільмів з майстер-класами, тематичними кінопоказами, вечірками;
- Kisff – київський фестиваль короткометражок, яке також відомо, як «свято метра»;
- Linoleum – фестиваль, спрямований на розвиток і підтримку інтелектуальної анімації та медіамистецтво;
- Food Film Fest – фестиваль короткометражних фільмів на тему їжі з упором на філософію, культуру, мистецтво;
- «Відкрита ніч» – кінофестиваль, який нагадує собою огляд найцікавіших досягнень українського кінематографа, в тому числі під час стагнації;
- «Вінницький Фестиваль» – його мета знайти талановитих кінематографістів, встановити й розширити міжнародні творчі контакти, а також підвищити імідж Вінницької області та Вінниці як міста європейської культури;
- «Ірпінський кінофестиваль» – концепція кінофестивалю в тому, щоб надати свято для людей, зацікавлених в кіно, розширити горизонт уявлень про кінематограф;
- «Кіноскріпт» – кінофестиваль майстерності сценаристів створений

для розвитку сценарного мистецтва і в цілому популяризації цього творчого напрямку.

До відвідування пропонуються і різні захоплюючі шоу. Одне з них – Comic Con Ukraine. Це великий фестиваль попкультура, який проводиться на території артзаводу «Платформа» в Києві. Організатори обіцяють ігрові турніри, презентації нових коміксів, косплей-шоу, зустрічі з акторами України та зарубіжжя, тематичний маркет.

Цікаве видовище – KyivSteamCon. Це захоплюючий народний стімпанк-Конвекта. У програмі пропонується ярмарок тематичного хендмейду, майстер-класи, косплей-шоу. Цікава риса – стилізація під вікторіанську епоху Англії. Також гостям доступні різні тематичні зони.

Також даний напрям у туризмі дає змогу вирішувати багато соціально-економічних проблем, властивих не тільки туристичній галузі. Події є потужними стимуляторами туристичних потоків. Разом з тим, подієвий туризм допомагає вирішити проблему сезонності в туризмі, приваблюючи туристів в період міжсезоння. Розвиток подієвого туризму сприяє створенню нових додаткових робочих місць і забезпечує зайнятість населення. Вважаємо, що подієвий туризм є перспективним видом туристичної галузі регіону з невичерпним ресурсним потенціалом. Вони сприяють соціально-економічному росту України, популяризації потенційних туристських ресурсів серед населення. З кожним роком кількість різного виду заходів у регіонах України зростає, незважаючи на відсутність підтримки на державному рівні та недостатню розробленість належних маркетингових заходів.

Для координації подієвого руху та узагальнення інформації щодо нових заходів в країні необхідно створити туристично-інформаційні центри, основною функцією яких повинно бути формування іміджу регіону та збільшення кількості туристів, що його відвідують.

Для перспективного розвитку подієвого туризму в регіонах необхідно провести детальний аналіз існуючих заходів та систематизувати їх за

ознакою цікавості для туристів. Для пропаганди та інформованості туристів доцільно створювати Інтернет-сайти подій, а також програмні додатки для мобільних телефонів.

Важливою передумовою організації подієвого туру є своєчасне інформування та рекламування події, загальнодоступність до інформації про неї та організація її систематичного проведення. Це дає можливість туристичним фірмам планувати поїздку заздалегідь. З цією метою на державному рівні потрібно розробити календар подій, які можуть зацікавити туристів та забезпечити фінансування витрат, пов'язаних із маркетинговими заходами та організацією події, а також потрібно не забувати про безпеку туристів під час проведення події.

2.2. Проблеми розвитку подієвого туризму в Україні

Подієвий туризм виконує такі функції: формує позитивний імідж регіону, привертає туристів, сприяє розвитку інфраструктури та реновації (відновленню) міського середовища, стимулює збільшення витрат туристів; сприяє збільшенню зайнятості населення у сферах розміщення, харчування, транспорту, відпочинку і розваг, виробництва супутніх товарів та послуг і деяких інших галузях, унаслідок чого збільшується прибуток і відбувається зростання добробуту регіону [26].

Подієвому туризму в цілому сприяє геополітичне розташування України, етнічний склад населення, багатство народної культури, обрядовості, особливості традицій і обрядовості. Проте в Україні подієвий туризм розвивається дещо повільно. Тому що є багато причин.

Основна з цих причин – специфіка організаційних особливостей у поєднанні з відсутністю належного рівня державного регулювання (див. рис. 2.1).

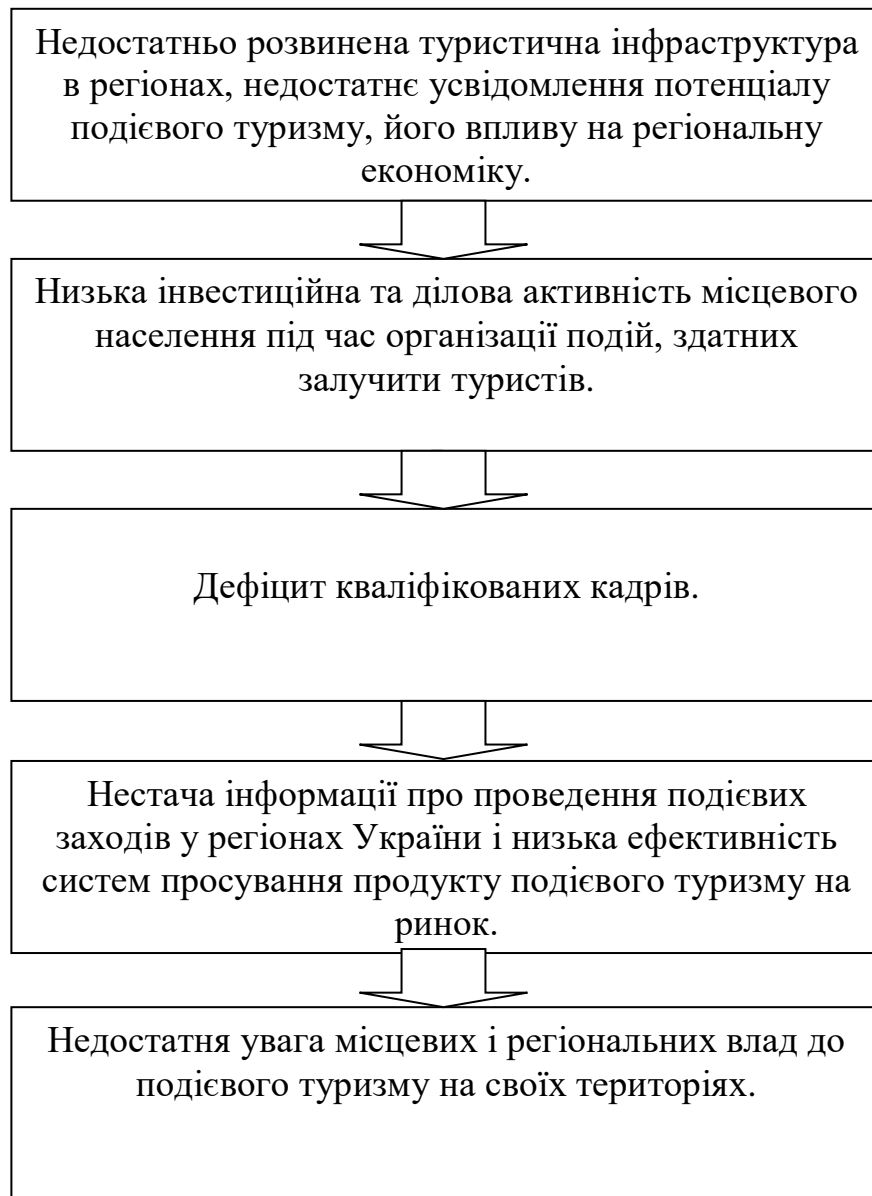

Рис. 2.1. – Проблеми розвитку подієвого туризму в Україні

Як бачимо, до факторів, що перешкоджають розвитку подієвого туризму в регіонах України і формуванню конкурентоспроможного національного туристичного продукту на основі подієвого туризму, належать: недостатньо розвинена туристичної інфраструктура в регіонах, недостатнє усвідомлення потенціалу подієвого туризму, його впливу на регіональну економіку; недостатня увага місцевих і регіональних влад до подієвого туризму на своїх територіях, зокрема і при розробці стратегій і програм розвитку сфери туризму; низька інвестиційна та ділова активність

місцевого населення під час організації подій, здатних залучити туристів; дефіцит кваліфікованих кадрів; нестача інформації про проведення подієвих заходів у регіонах України і низька ефективність систем просування продукту подієвого туризму на ринок.

Подієві ресурси охоплюють найсуттєвіші прояви сучасного суспільного буття з його модою на глобалізацію, екологію, активний і здоровий спосіб життя, переконаннями й уявленнями про стиль і стереотип поведінки людини в соціумі, включають його пропаганду та механізми реалізації [26]. Сьогодні системна організація та розвиток подієвого туризму вимагають підтримки як на місцевому, так і на державному рівнях, фінансування в інфраструктуру, розробки низки відповідних маркетингових заходів з метою інформування і популяризації як місцевого населення, так і міжнародного співтовариства та комплексного підходу до формування дестинації подієвого туризму.

Зростання інтересу до цього виду подорожей також ідентично вписується в загальну тенденцію зміни структури туристського попиту, проте не дивлячись на загальносвітові тенденції, роль України в розвитку подієвого туризму залишається вкрай незначною. Її частка становить лише 2%, тоді як за кордоном подієвий туризм, навпаки, інтенсивно поповнює казну. Причиною тому є проблеми туристичної індустрії України: погано розвинена туристична інфраструктура, невисокий рівень сервісу, завищені ціни, відсутність єдиної маркетингової стратегії просування регіонів, недолік ефективних механізмів взаємодії адміністрації і бізнесу тощо.

Україні має сприятливими передумовами для розвитку подієвого туризму, як жителів областей, так і гостей. В даний час в регіонах України виникла ситуація, коли розвиток в'їзного туризму неможливий без програми взаємозалежної стратегії, яка повинна враховувати інвестиційний клімат в областях, фінансові можливості учасників, напрями інвестування.

Крім цього існують специфічні проблеми, які перешкоджають розвитку подієвого туризму на регіональному рівні: слабка інформаційна підтримка

подієвих заходів, неефективні методи їх просування на ринок; недооцінка потенціалу подієвого туризму і його ролі в формуванні позитивного іміджу туристичних дестинацій і регіонів; відсутність комплексних довгострокових програм і стратегій розвитку подієвого туризму тощо.

Отже, до чинників, що перешкоджають розвитку туризму в Україні, можна зачислити такі:

- нерозвиненість туристичної інфраструктури, незадовільний стан об'єктів туризму, фізична та моральна зношеність матеріально-технічної бази, недостатній рівень розвитку сфери додаткових послуг;
- відсутність єдиної маркетингової політики, спрямованої на просування українського туристичного продукту, відсутність системи статистичної інформації, що не дає змоги простежити динаміку галузі;
- невідповідність вартості готельного обслуговування та інших послуг їхній якості, слабка кваліфікація персоналу, відсутність системності у підготовці та перепідготовці кадрів для сфери туризму тощо.

Певною мірою ці чинники впливають і на проведення подієвих заходів. Втім, на нашу думку, деякі з цих проблем є не такими суттєвими для подієвого туризму, адже учасниками та глядачами здебільшого стають молоді люди, які приділяють менше уваги комфорту, а значну роль в організації заходів відіграють громадські організації та клуби, які не потребують державного фінансування.

Сьогодні в Україні не існує налагодженої системи планування, організації та координації подієвого туризму. Мабуть, це відбувається тому, що керівники туристичної галузі ще не усвідомили перспективність та корисність цього напрямку для нашої країни, отож не приділяють йому достатньо уваги. В Україні така сфера, як івент-менеджмент, знаходиться тільки на початковому етапі розвитку.

Спираючись на досвід інших країн, які активно пропагують подієвий туризм, можна стверджувати, що зазначений вид туризму є своєрідною панацеєю для нашої країни. Доведено, що за правильного професіонального

підходу до розвитку івент-туризму можна здійснювати такі заходи в будь-якому куточку нашої країни.

Питання полягає лише в тому, щоб правильно визначити привабливі історичні події, які даватимуть змогу розгорнути спектр заходів та залучити зацікавлених осіб. Зазвичай, було б доречно координувати проведення таких фестивалів, аби тематично та хронологічно вони відрізнялися між собою. За цілеспрямованої політики держави в цьому плані з часом можна нейтралізувати більшість слабких сторін туристичного потенціалу тієї чи іншої території.

Подієвий туризм сприятиме розвитку усієї туристичній галузі в Україні завдяки наступним факторам:

1. Цікавість для молоді (неординарні свята).
2. Розвиток і поширення культурних традицій України.
3. Освітнє значення.
4. Інформаційне значення (поширення позитивного іміджу про Україну).
5. Презентація України для іноземних туристів.
6. Розвиток малого бізнесу.
7. Залучення інвестицій з боку українського бізнесу і іноземних компаній.
8. Кооперація органів державної влади з суб'єктами туристичної діяльності.

На сьогодні, каталізатором розвитку подієвого туризму в Україні, враховуючи міжнародний досвід, можуть стати такі кроки:

- удосконалення правових засад регулювання відносин у галузі туризму;
- забезпечення становлення подієвого туризму як високо рентабельної галузі України, шляхом зниження податкового тиску на підприємства галузі;
- заохочення національних та іноземних інвестицій у розвиток

індустрії подієвого туризму;

- створення нових робочих місць;
- розвиток в'їзного та внутрішнього туризму за рахунок посилення рекламування українських подієвих заходів з урахування потреб споживачів;
- розширення міжнародного співробітництва та утвердження України на світовому туристському ринку;
- створення сприятливих для розвитку подієвого туризму умов, шляхом спрощення та гармонізації податкового, валютного, митного, та інших видів регулювання;
- забезпечення доступності туризму та екскурсійних відвідувань для дітей, молоді, людей похилого віку, шляхом запровадження пільг для цих категорій осіб.

РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВНІ ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

3.1. Рекомендації щодо розвитку подієвого туризму в Україні

Отже, нами запропоновано наступні рекомендації органам влади щодо розвитку подієвого туризму в Україні для позиціонування та просування продуктів подієвого туризму на цільовому туристичному ринку України:

- створення всеукраїнського туристичного сайту та інших інформаційних майданчиків у мережі Інтернет;
- створення офіційного портфоліо України і використання його для цілей загального муніципального маркетингу;
- видання і розповсюдження муніципальної промоційної поліграфічної продукції та сприяння неприбутковим організаціям у виданні і розповсюдженні поліграфічної продукції, спрямованої на популяризацію туристичних об'єктів України, просування туристичних продуктів, привернення уваги до заходів подієвого туризму, формування внутрішніх туристичних потоків до регіонів України, активізацію в'їзного туризму та ін.;
- створення туристичних брендів національного та міжнародного рівнів;
- проведення різних промоційних кампаній з широким залученням мешканців міст, громадських об'єднань, суб'єктів підприємницької діяльності та інших зацікавлених осіб;
- проведення соціологічних опитувань та інших заходів з вивчення громадської думки, динаміки попиту на туристичні продукти, ефективність заходів з муніципального маркетингу тощо.

Для формування партнерства (наука, влада, бізнес) як одного з інструментів розвитку подієвого туризму України пропонується:

- створення кластерів розвитку туризму і, зокрема, кластеру подієвого туризму;

- сприяння створенню бізнес-асоціацій та інших форм спільної діяльності у сфері розвитку подієвого туризму;
- підтримка громадських об'єднань, суб'єктів господарської діяльності, інших зацікавлених осіб у їх прагненні до участі у партнерських туристичних організаціях – національних та міжнародних;
- розширення партнерських зв'язків з міжнародними туристичними організаціями, укладення нових угод про співпрацю;
- стимулювання процесів надання грантової, спонсорської, інших форм благодійної підтримки громадських ініціатив у сфері розвитку подієвоготуризму;
- укладання дво- та багатосторонніх угод, меморандумів про співпрацю з різними зацікавленими сторонами;
- вжиття інших заходів, спрямованих на розширення горизонтальної та між секторної співпраці у сфері формування ефективної туристичної галузі України.

Для фінансування проектів і заходів, спрямованих на розвиток подієвого туризму України пропонується задіяти принцип залучення ресурсів з альтернативних джерел на основі проектного підходу. Для виконання цього завдання повинні бути здійснені, зокрема, наступні заходи:

- у бюджеті України передбачити окремі статті доходів і витрат, пов'язаних з розвитком і функціонування туристичної галузі;
- створити Агенцію муніципального розвитку в організаційно-правовій формі, яка дозволить залучати і використовувати фінансові кошти та інші ресурси з альтернативних джерел;
- запровадити механізм отримання додаткового позабюджетного фінансування для компенсації витрат комунальних підприємств, пов'язаних із забезпеченням життєдіяльності гірськолижного туризму, благоустрою, наданням транспортних послуг з урахуванням збільшення туристичних потоків;
- у відповідності з чинним законодавством створити сприятливі

умови для залучення приватних інвестицій до подієвої галузі України шляхом спрощення дозвільних процедур, підвищення прозорості та відкритості тендерів та інших заходів, пов'язаних із закупівлею товарів і послуг, створення місцевого ринку (біржі) субконтрактів тощо.

Реалізація запропонованих рекомендацій щодо розвитку подієвого туризму України дозволить:

- сформувати сталий імідж України як туристично привабливої країни;
- створити повноцінну туристичну галузь України як одну з бюджетоутворюючих, економічно та соціально ефективних;
- забезпечити потенціал для подальшого розвитку подієвого туризму України;
- досягнути нового рівня якості життя мешканців регіонів України;
- сформувати стабільний в'їзний потік до України;
- створити комфортні умови для проведення дозвілля мешканців та перебування гостей України.

Розвиток подієвого туризму в Україні принесе соціально-економічну користь усім його суб'єктам функціонування, а саме (див. рис. 3.1).

Подієвий туризм допоможе розвитку усієї туристичній галузі в Україні завдяки таким факторам, як:

- цікавість для молоді (неординарні свята);
- розвиток і поширення культурних традицій України;
- освітнє значення;
- інформаційне значення (поширення позитивного іміджу про Україну);
- презентація України для іноземних туристів;
- розвиток малого бізнесу;
- залучення інвестицій з боку українського бізнесу і іноземних компаній.

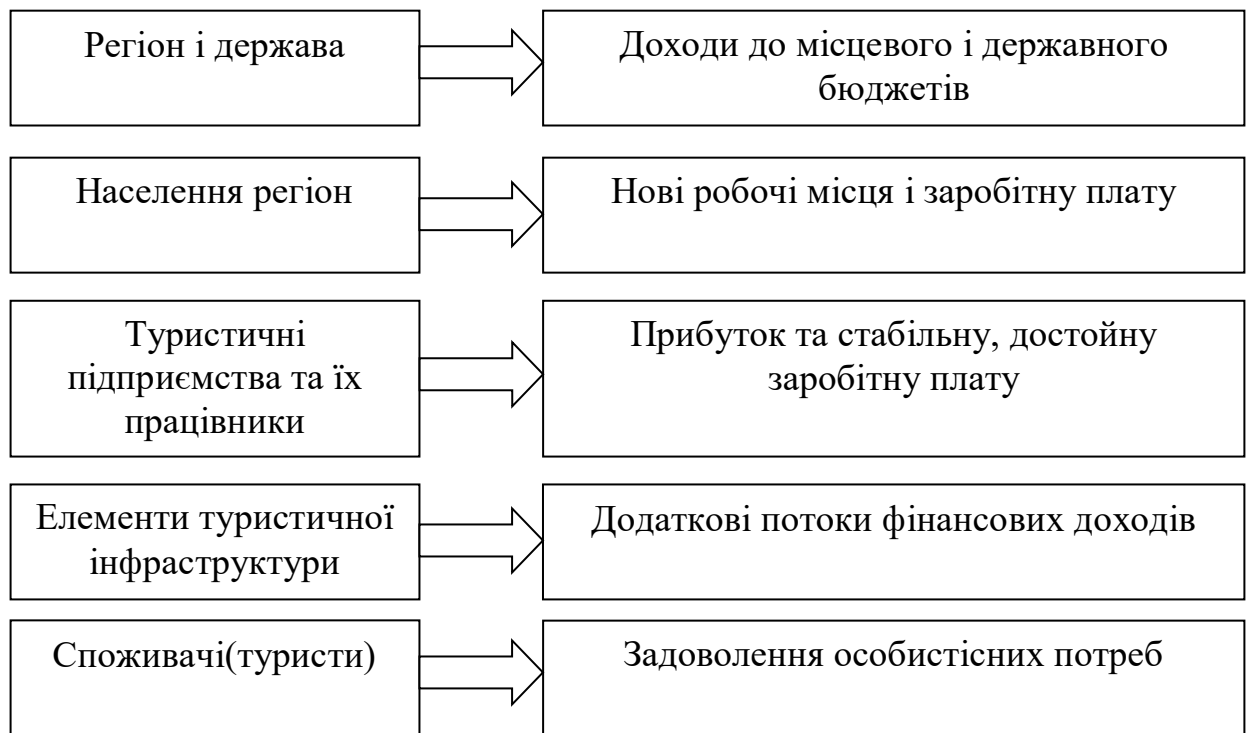

Рис. 3.1 – Соціально-економічні ефект від розвитку подієвого туризму

Запропоновані заходи сприятимуть формуванню зацікавленості та стабільного попиту з боку туристів до таких заходів, що, своєю чергою, стимулюватиме розвиток туризму загалом. Вищезазначені заходи повинні забезпечити стабільний розвиток національної економіки, а також укріплення міжнародних зв'язків з метою найскорішої інтеграції України до Європейської спільноти.

3.2. Розробка нового івент-туру

У двох попередніх розділах нами розглянуто теоретичні основи подієвого туризму його історію та початок розвитку, проблеми в Україні. Було проаналізовано фактори, які стримують розвиток подієвого туризму.

Розвиток подієвого туризму принесе соціально-економічну користь усім його суб'єктам. Особливо важливим є те, якщо розвивати цей вид туризму, то це дасть змогу створювати додаткові робочі місця, фінансові та

додаткові потоки та доходи до місцевих і державних бюджетів. Можемо визначити те, що події відіграють важливу роль в нашому житті, як духовний відпочинок, релігійні ідеї, зміцнення національних ідей та культурний розвиток. Тому для України розвиток подієвого туризму є одним з ключових та перспективних напрямів. Подієвий туризм є просторово- часовим явищем, і кожен унікальний завдяки взаємодії між простором та людьми.

Сьогодні Західна Україна і Карпати стали своєрідним осередком туризму в Україні. Саме тут продовжують працювати туристичні локації під час війни. Тому пропонуємо розробити новий подієвий тур у місто Львів. Львів є туристичним центром нашої країни адже в цьому місті турботливо підтримують культурну історію нашого минулого. Місто Лева стало першим, хто організував новий формат свят – фестиваль зі своєю різноманітною тематикою. Особистість нового подієвого туру це те, що в ньому поєднується саме відпочинок з невеликою частиною екскурсій. Застосовуючи цей вид туризму, туристи можуть побачити власними очима брендові події в місті мистецтва та культури, розширити світогляд та здійснити свої мрії та отримати незабутні емоції.

Цей новий тур буде мати назву «Львівські розваги» – це фестивальний тур, який проходить майже цілий рік, адже специфіка фестивалів у Львові є дуже різноманітною, котрі зможуть викликати багато вражень у туристів.

Львів вважається фестивальною столицею нашої держави, адже вони стали перші хто ввів фестивалі, далі цю ідею перейняли і інші міста України. В цьому місті проходять біля 50 фестивалів та свят, які є присвячені різній тематиці (див. табл. 3.1) [27].

Відзначимо, що львівські фестивалі є масштабними, грандіозними, яскравими та цікавими, які збирають велику кількість туристів. З кожним роком кількість фестивалів росте, а тематика стає все-більш різноманітною, тому кожен може обрати свій захід, який буде йому до душі.

Тур «Львівські розваги» поєднує у собі: екскурсію старим Львовом та можливість поринути у фестиваль сиру та вина, побувати в музейно-

культурному комплексі пивної історії «Львіварня» та опинитись у театралізованій екскурсії «Гульвіси Львова».

Таблиця 3.1. – Фестивалі міста Львова (на 2021 р.)

Фестиваль	Час проведення
Фестиваль «Спалах Різдвяної Звізди»	7-9 січня
Міське Свято Пампуха	7-9 січня
Свято шоколаду	14 лютого
День міста	В перших числах травня
Фестиваль писанок	Святкування після Пасхи
День Батяра	В межах святкування Дня Львова
Міжнародний дитячий фестиваль	Травень
Міжнародний фестиваль «Флюгери Львова»	Перша неділя травня
Тлум.Крам.	27 травня
Фестиваль STREET FOOD SO GOOD. Молодість	28 травня
Гастрономічний фестиваль «Львів на тарільці»	Червень
Міжнародний джазовий фестиваль «ALFA JAZZ FEST»	Середина червня
Перший фестиваль українського вина	Червень
LVIV ICE CREAM FESTIVAL	10 вересня
Міське свято «На каву до Львова»	Наприкінці вересня
Свято сиру та вина у Львові	22 жовтня

Пропонований тур розрахований на 2 дні і 2 ночі для туристів котрі хочуть отримати безліч вражень, емоцій та скуштувати різноманітні види сирів та спробувати вишукані вина та зануритись в історію минулого Львова. Фестиваль сиру та вина проходить в осені (22 жовтня). Але не будемо пропонувати туристам лише цей фестиваль, який проходить в певний сезон, адже знаємо, що це буде складно підлаштовуватися під певний період відпустки або вікенду. Тому, що б зробити зручно для туристів, можемо адаптуватися під їхні побажання, тематику фестивалю та період, як нам

відомо фестивалі у Львові дуже різноманітні, проходять декілька разів на сезон. Тур передбачено для різної вікової категорії. Це досить добре, адже турист зможе вибрати за своїм побажанням вид фестивалю та сезон, коли він проходить та здійснити тур.

Але на випадок відміни фестивалю чи туристу не зручно відвідати певний фестиваль, який проходить в певну дату, то нами запропоновано додатковий гастрономічний тур. В цьому турі туристи познайомляться з найсмачнішою галицькою кухнею, відвідають оригінальні тематичні ресторани з цікавою подачею блюд. Гості відвідають такі заклади: «Львівська ката», «Криївка», «Гасова лампа», ресторація «Бачевських», «Копальня кави» та «Майстерня шоколаду». Тур триватиме 2 години, де туристи зможуть дізнатись легенди, традиції, скуштувати страви, почути веселі історії, насолодитися атмосферою, отримати безліч емоцій. За бажанням можемо об'єднати пропонований тур з додатковим гастрономічним туром.

Тому під час розробки нового подієвого туру було визначено, що він також може включати елементи пізнавальних турів тому, що сучасний турист є більш вимогливий до туристичної індустрії наданих послуг та бажає отримати найґрунтовніший зміст своєї подорожі.

Тож потенційним туристам пропонуємо огляд наступних дестинацій на маршруті, пропонованого у період осені.

м. Львів в ньому безліч можливостей для відпочинку, нових вражень та емоцій та з дуже насиченою культурною програмою. В цьому місті знаходяться незліченна кількість історичних та архітектурних пам'яток, загадкові та затишні вулички, чарівні та таємничі місця. Також в цьому місті можна скуштувати безліч смаколиків та інтелектуально провести свій увікенд. Туристам буде запропоновано відвідати фестиваль сиру та вина, побувати в музейно-культурному комплексі пивної історії «Львіварня», відвідати театралізовану екскурсію «Гульвіси Львова» та екскурсію старим Львовом. Розміщення туристів буде проведено в готелі «Orange» з включеними сніданками, також послуги харчування надаватимуться в пабах

«Білий лев», «Христофор» та у кафе «Цісар».

Треба сказати, що головним критерієм вибору пунктів маршруту насамперед є: атрактивність об'єктів показу для задоволення мети подорожі, можливість забезпечити різноманітність програми перебування в даному населеному пункті, забезпеченість послугами гостинності і звичайно його транспортна доступність (див. табл. 3.2).

Таблиця 3.2. – Характеристика переміщень за основними пунктами маршруту «Львівські розваги»

Назва населеного пункту	Відстань від попередньої точки	Види транспорту	Час на переміщення між точками	Заклад розміщення	Заклад ресторанного господарства
Полтава	–	мікроавтобус	–	–	–
м. Львів	880 км	мікроавтобус	11 год	Готель «Orange»	За розміщенням

У таблиці 3.3 наведено загальну характеристику нового туру з основними показниками.

Таблиця 3.3 – Зміст туру «Львівські розваги»

Назва туру	«Львівські розваги»
Обрані області України	Львівська область
Обрані основні пункти маршруту	м. Львів
Тип маршруту	Комбінований
Сумарна відстань по маршруту	1760 км
Вид транспорту	Автобусний
Час на переміщення між об'єктами	22 год
Обрані об'єкти атракцій	відвідання Фестивалю сиру та вина у Львові, екскурсія старим Львовом, театралізована екскурсія, музейно- культурний комплекс пивної історії «Львіварня»

Наступним кроком буде розробка програми туру «Львівські розваги» та її програмним забезпеченням (див. табл. 3.4).

Таблиця 3.4 – Програма туру «Львівські розваги»

День 1	
22:00	Збір туристичної групи. Виїзд до м. Львів
09:00	Приїзд у м. Львів. Розміщення туристів в готелі «Orange», що прибули з м. Полтави.
10:00	Сніданок в кафе «Цісар». Вільний час.
12:00	Екскурсія старим Львовом.
14:30	Обід в пабі «Білий Лев». Вільний час.
16:00	Фестиваль сиру та вина.
19:00	Вільний час.
День 2	
09:00	Сніданок в готелі «Orange». Виселення з готелю.
10:00	Театралізована екскурсія «Гульвіси Львова».
14:00	Обід у пабі «Христофор»
15:00	Відвідання музейно-культурного комплексу пивної історії «Львіварня»
16:00	Вільний час.
18:00	Повернення до м. Полтава.

Пропонований подієвий тур «Львівські розваги»: збір туристів пройде біля вокзалу о 22 годині, де буде проходить посадка в автобус. Далі автобусом вирушаємо до м. Львів, де туристи розташуються в готелі «Orange». Після розміщення туристи будуть мати сніданок в кафе «Цісар» та вільний час. Далі група відвідає екскурсію старим Львовом о 12 годині. Потім о 14 годині 30 хвилин туристів чекатиме смачний обід у пабі «Білий Лев» і вільний час. Далі о 16 годині запланований Фестиваль сиру та вина, де група може скуштувати різноманіття сирів України та спробувати вишукані вина. З 19 години вільний час.

Другий день туру – це день від'їзду. О 9 ранку туристів чекатиме

сніданок у готелі «Orange» та виселення з готелю. Далі о 10 ранку – участь у театралізованій екскурсії «Гульвіси Львова». О 14 годині обід у пабі «Христофор». Та о 15 годині група відвідує музейно-культурний комплекс пивної історії «Львіварня». О 16 годині туристам надається вільний час близько 2 годин. В цей час туристи можуть скористатися додатковим гастрономічним туром, повечеряти або сфотографуватися, купити сувеніри. Виїзд до м. Полтава о 18 годині вечора.

Загальна протяжність маршруту Полтава – Львів – Полтава у дві сторони автобусом складає 1760 км та за часом проведеним у дорозі по пунктам маршруту 21 годин. У турі передбачено певна кількість основних та додаткових послуг. Додаткові послуги будуть сплачуватись туристами окремо.

У таблиці 3.5 наведемо перелік основних та додаткових послуг пропонованих на туристичному маршруті.

Таблиця 3.5 – Перелік послуг, пропонованих туристам у турі

Основні послуги	Додаткові послуги
1. Розміщення у житлових комплексах.	
2. Харчування (сніданки-2, обіди-2).	Вечері у м. Львів.
3. Транспортне забезпечення автобусом по основному маршруту (Полтава-Львів-Полтава).	
4. Страхування туристів.	
5. Екскурсія старим Львовом; Екскурсія у музейно-культурний комплекс пивної історії «Львіварня».	Театралізована екскурсія «Гульвіси Львова»; Гастрономічний тур.

Нами визначено основні та додаткові послуги під час здійснення нового пропонованого подієвого туру, які можемо переглянути на рисунку 3.2. основні показники нового туристичного маршруту.

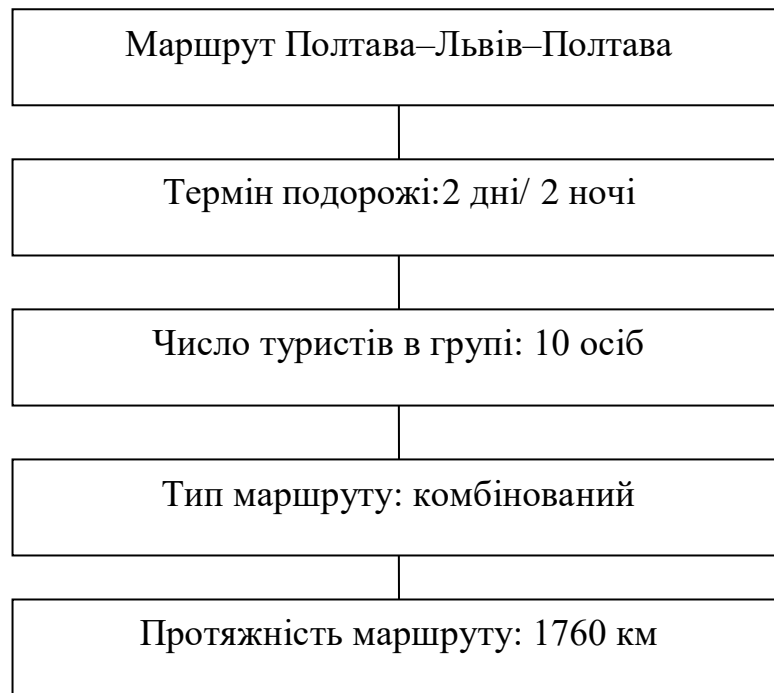

Рис. 3.2 – Основний зміст нового туристичного маршруту

Пропонований новий івент-тур «Львівські розваги» є подієвим пекідж-туром, організований, що може зацікавити туристів своєю новизною. Тур є дводенним, розрахований на групове відвідування (10 осіб). Розміщення на маршруті передбачається у готелі, набір послуг у турі передбачає напівпансіон. За формою побудови новий пропонований тур є комбінованим.

Далі приведемо розрахунок собівартість туристичного продукту. Зазначимо, що собівартість туристичного продукту складається з суми постійних і змінних витрат на організацію туру (див. табл. 3.6).

Таблиця 3.6 – Розподіл витрат на створення та обслуговування туристичного маршруту

Постійні витрати	Змінні витрати
Витрати на рекламу	Витрати на харчування
Загальновиробничі витрати	Витрати на розміщення
	Витрати на екскурсійне обслуговування
	Витрати на транспортне обслуговування

Говорячи про постійні витрати то це витрати, які суттєво не змінюються при зміні обсягу реалізованої продукції.

Змінні витрати вже змінюються, але це залежить від тієї кількості осіб, яка може бути змінена. Тому нами віднесено до змінних витрат вартість на розміщення та харчування. В цьому турі туристам буде надавати послуги розміщення готель «Orange».

У пункті м. Львів в готелі «Orange», де вартість проживання складає 660 грн. на одну особу за добу та 6600 грн. на 10 осіб.

Вартість проведення планових екскурсій входять у вартість туру (див. табл. 3.7), що залежить безпосередньо від кількості туристів в групі.

Таблиця 3.7 – Вартість екскурсійних послуг протягом туру «Львівські розваги»

Туристичні центри	Вартість, грн.
Екскурсія старим Львовом	1500
Музейно-культурний комплекс пивної історії «Львіварня»	3000

В таблиці 3.6. наведено змінні витрати на екскурсійні послуги. У даному турі буде запропоновано дві екскурсії, вартість яких складає: 1500 грн. на групу за проведення екскурсії по Львову за 10 туристів та 3000 грн. за 10 туристів екскурсія у музейно-культурному комплексі пивної історії «Львіварня» у м. Львів.

Протягом пропонованого маршруту будуть надаватися послуги харчування: сніданки в кафе «Цісар» та на території розміщення – готель «Orange», обіди в пабі «Білий лев» та «Христофор» (див. табл. 3.8).

У пропонованому родієвому турі входить дворазове харчування, сукупна вартість якого становить 300 грн. на одну особу, а загальна вартість складає 3000 грн. вартість харчування групи туристів із десяти осіб.

Таблиця 3.8 – Вартість харчування на одного туриста

Туристичні центри	Вартість харчування, грн.		
	Сніданок	Обід	Вечеря
Кафе «Цісар»	70	–	–
Паб «Білий Лев»	–	80	–
Готель «Orange»	70	–	–
Паб «Христофор»	–	80	–

Змінні витрати на транспортне обслуговування складають вартість оренди комфортабельного мікроавтобусу становить 14080 грн.

Відзначимо, що вартість залежить безпосередньо від виду транспорту, комфортабельності та умов надання. Наш пропонований тур пов'язаний із дальньою поїзкою у відстані 1760 км, тому краще використовувати комфортабельний мікроавтобус. Повний перелік статей витрат із зазначеною вартістю по кожному елементу наведено у таблиці 3.9, в якій розрахована собівартість туру, прибуток котрий отримає туристична фірма, загальні витрати на групу туристів із 10 осіб та вартість реалізації одного туру.

Таблиця 3.9 – Розрахунок вартості туру «Львівські розваги»

Назва статті	Вартість за одиницю, грн	Кількість, од.	Загальна вартість, грн.
1	2	3	4
Вартість проживання за умовами розміщення в готелі «Orange»	660	10	6600
Вартість харчування за місцем розміщення:			3000
Кафе «Цісар»	70	10	700
Паб «Білий лев»	80	10	800
Готель «Orange»	70	10	700
Паб «Христофор»	80	10	800
Вартість транспортного обслуговування	8 (грн/км)	1760 (км)	14080
Екскурсійно-дозвільна програма			4500
Екскурсія Львовом	150	10	1500
Музейно-культурний комплекс пивної історії «Ліварня»	300	10	3000

Продовження таблиці 3.9

1	2	3	4
Страховання	44	10	440
Послуги керівника групи	2500		2500
Інші види затрат:			
Загальновиробничі витрати	1500		1500
Витрати на рекламу	2000		2000
Загальна собівартість туру			34620
Прибуток			5193
Загальна вартість туру (на групу)			39813
Загальна вартість туру (на одну особу)			3981,3

Отже, визначено вартість реалізації нового івент-туру, яка становить 3981,3 грн. на одного туриста.

Запропонований тур «Львівські розваги» є досить ефективним для туристичних фірм, адже його фестивалі проходять щорічно, тому це буде привертати нових туристів.

Був запропонований та обґрунтований новий подієвий тур «Львівські розваги» з метою зацікавити та представити щось нове туристам та альтернатива виїзному туризму.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційної дипломної роботі досліджено сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку подієвого туризму в Україні. Одержані в процесі дослідження результати та їх узагальнення надають змогу сформулювати такі висновки й внести пропозиції, які мають теоретичне та практичне значення.

1. Охарактеризовано теоретичні аспекти розвитку подієвого туризму. Досліджено історію виникнення та розвитку подієвого туризму. Зазначено, що насправді подієвий туризм є одним із найдавніших видів туристичної діяльності. Причини та історія зародження подієвого туризму беруть початок тисячі років тому. В період зародження та розвитку людського суспільства подорожі були обумовлені необхідністю, адже люди здійснювали переміщення задля пошуків їжі та для забезпечення власної безпеки.

2. Виявлено специфічні характеристики подієвого туризму. Подієвий туризм – це напрямок туризму, в якому туристичні поїздки приурочені до якихось певних заходів. У кожній країні відбуваються події, що представляють культурну, історичну і спортивну цінність. Зазначено, що серед основних завдань подієвого туризму створення нових екскурсійних маршрутів, ознайомлення туриста з культурною та історичною спадщиною регіону відвідування, формування сприятливого іміджу і бренду дестинації, повернення до традицій і звичаїв пращурів, народних ремесел і промислів та ін. До основної характеристики подієвого туризму відноситься те, що він спрямований дарувати людям радість, збагачувати культуру, не забувати про історію власної країни чи міста.

3. Досліджено розвиток подієвого туризму в Україні та світі. Серед найвідоміших та найпопулярніших фестивалів в Україні сьогодні чільне місце посідають так звані «молодіжні». На жаль, в Україні є невелика кількість туроператорів, які спеціалізуються на внутрішньому туризмі,

зокрема пропонують етнотури. Це, зокрема, туроператор «Відвідай», м. Львів; туроператори «Терра Інкогніта» і «Етнотур» м. Київ, туроператор «Вилково-Тур», м. Одеса, Туроператор «Окрайна», м. Тернопіль та ін.

4. Виявлено основні проблеми розвитку подієвого туризму в Україні. Перешкоджають розвитку подієвого туризму в регіонах України і формуванню конкурентоспроможного національного туристичного продукту на основі подієвого туризму, належать: недостатньо розвинена туристичної інфраструктура в регіонах, недостатнє усвідомлення потенціалу подієвого туризму, його впливу на регіональну економіку; недостатня увага місцевих і регіональних влад до подієвого туризму на своїх територіях, зокрема і при розробці стратегій і програм розвитку сфери туризму; низька інвестиційна та ділова активність місцевого населення під час організації подій, здатних залучити туристів; дефіцит кваліфікованих кадрів; нестача інформації про проведення подієвих заходів у регіонах України і низька ефективність систем просування продукту подієвого туризму на ринок.

5. Запропоновано перспективні шляхи розвитку подієвого туризму в Україні. Рекомендовано створення всеукраїнського туристичного сайту та інших інформаційних майданчиків у мережі Інтернет; створення офіційного портфоліо України і використання його для цілей загального муніципального маркетингу; видання і розповсюдження муніципальної промоційної поліграфічної продукції та сприяння неприбутковим організаціям у виданні і розповсюдженні поліграфічної продукції, спрямованої на популяризацію туристичних об'єктів України, просування туристичних продуктів, привернення уваги до заходів подієвого туризму, формування внутрішніх туристичних потоків до регіонів України, активізацію в'їзного туризму та ін.; проведення соціологічних опитувань та інших заходів з вивчення громадської думки, динаміки попиту на туристичні продукти, ефективність заходів з муніципального маркетингу тощо.

6. Запропоновано створення нового івент-туру до Львова. Сьогодні Західна Україна і Карпати стали своєрідним осередком туризму в Україні.

Саме тут продовжують працювати туристичні локації під час війни. Тур передбачено для різної вікової категорії. Особистість нового подієвого туру це те, що в ньому поєднується саме відпочинок з невеликою частиною екскурсій. Застосовуючи цей вид туризму, туристи можуть побачити власними очима брендові події в місті мистецтва та культури, розширити світогляд та здійснити свої мрії та отримати незабутні емоції. Тур є дводенним, розрахований на групове відвідування (10 осіб). Розміщення на маршруті передбачається у готелі, набір послуг у турі передбачає напівпансіон. За формою побудови новий пропонуваний тур є комбінованим.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Шелеметьєва Т.В., Трохимець О.І. Подієвий туризм як складова розвитку внутрішнього туризму в Україні. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2021. № 6. С. 105–110.
2. Крупа І. П. Подієвий туризм як інструмент ефективного розвитку туристичного потенціалу Львівщини. URL : https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD12_Krupa.pdf (дата звернення: 15.03.2023).
3. Вовк К. М. Теоретична сутність поняття «подієвий туризм» та прикладні аспекти його використання. URL : <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/195734> (дата звернення: 15.03.2023).
4. Рубанов А. Ю. Дослідження туристичного мікробізнесу регіону на засадах економічної безпеки підприємництва. *Перспективи туристичної та готельно-ресторанної індустрії в Україні: теорія, практика та інновації розвитку* : матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 28–29 жовтня 2021 р. м. Умань. Умань, 2021. С. 145–148.
5. Getz D. Event tourism: Definition, evolution, and research, Science Direct. *Tourism Management*. 29 (2008). URL : <https://www.coris.uniroma1.it/sites/default/files/Event%20tourism%20Definition%20evolutionand%20research.pdf> (дата звернення: 03.04.2023).
6. Офіційний сайт видання «Pollstar». URL : <https://www.pollstar.com/> (дата звернення: 03.04.2023).
7. Офіційний сайт Міжнародної організації кінопродюсерів. URL : <http://www.fiarf.org/> (дата звернення: 03.04.2023).
8. Офіційний сайт фестивалю «Oktoberfest». URL : <https://www.oktoberfest.de/en> 11. (дата звернення: 03.04.2023).
9. Офіційний сайт фестивалю «Salon du Chocolat». URL : <https://www.salondu-chocolat.com/>(дата звернення: 03.04.2023).
10. Events in France. URL : <https://www.france->

voyage.com/events/(дата звернення: 03.04.2023).

11. Tourism industries – employment. URL : <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Tourism-industries-employment>The_tourism_industries_employ_over_13_million_people_in_the_EU (дата звернення: 03.04.2023).

12. Share of travel and tourism’s total contribution to GDP in European Union member countries (EU 28) in 2019 and 2020. URL : <https://www.statista.com/statistics/1228395/travel-and-tourism-share-of-gdp-in-the-eu-by-country/> (дата звернення: 03.04.2023).

13. Шелеметьєва Т. В. Теоретичні та прикладні аспекти управління розвитком туризму в Україні : монографія. Запоріжжя, 2019. 350 с.

14. Sammut-Bonnici T., Galea D. PEST-analysis. In Wiley Encyclopedia of Management. 2015. P. 115. Major challenges for EU tourism and policy responses. Briefing 16.05.2017. URL : [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2017\)603932](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2017)603932) (дата звернення: 03.04.2023).

15. Тищенко П. В. Теоретичні аспекти та розвиток подієвого туризму регіону. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Економіка*. 2017. Спецвипуск 33. № 4. С. 124–128.

16. Мельниченко С. В. Івентивний менеджмент суб’єктів туристичної діяльності. *Економічні науки*. 2010. Вип. 7 (26). Ч. 2. С. 224–232.

17. Устименко Л. М. Подієвий туризм як історико-культурне явище. *Культура і сучасність*. 2013. № 1. С. 88–92.

18. Вовк К. М. Теоретична сутність поняття «подієвий туризм» та прикладні аспекти його використання. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 3(19). URL : <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/195734> (дата звернення: 03.04.2023).

19. Афанасьєв Ю. Л., Устименко Л. М. Історія туризму : навч. посіб. Київ : Альтерпрес, 2008. 354 с.

20. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторіві

аспекти). Київ : Альтерпрес, 2002. 436 с.

21. Смаль І. В. Туристичні ресурси світу : навч. посіб. Ніжин : Ніжинський держ. ун-т ім. М. Гоголя, 2019. 336 с.

22. Український туристичний портал «УкрТуризм». URL : <http://www.ukrtourism.com>. (дата звернення: 03.04.2023).

23. Федорченко В. К., Дьорова Т. А. Історія туризму : навч. посіб. Київ : Вища школа, 2017. 195 с.

24. Ринки туристичних послуг: стан і тенденції розвитку / за заг. ред. В.Г. Герасименка. Одеса : Астропринт, 2013. 304 с.

25. Клочковська В. О., Клочковський О. В. Стан та перспективи розвитку подієвого туризму у Вінницькій області. *Економіка і організація управління*. 2019. № 1 (33). С. 110–115.

26. Кравець О. М., Байлик С. І. Організація анімаційних послуг в туризмі : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 335 с.

27. Електронний календар фестивалів України. URL : www.thisisukraine.org/calendar-2019. (дата звернення: 05.05.2023)].

28. Олійник В. В., Шикіна О. В. Сучасний стани та перспективи розвитку подієвого туризму на території України. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. № 12. С. 460–463.

29. Паньків Н. Є., Мороз В. Р. Сучасний стан та перспективи розвитку подієвого туризму в Україні на прикладі розробленого івент-туру «Відкрий для себе Покуття». *Науковий вісник НЛТУ України*. 2018. Т. 28. № 5. С. 78–82.

30. Кравець О. М. Подієвий туризм: особливості та роль у регіональному економічному розвитку. URL : <https://ojs.kname.edu.ua/index.php/area/article/view/2170> (дата звернення: 03.04.2023).

31. ТОП українських фестивалів. URL : <https://bls.ua/ua/blog/ukrainski-festivali> (дата звернення: 03.04.2023).

32. Бермес І. Організаційні засади музичного фестивального руху в Україні. *Культурологічна думка*. 2015. № 8. С. 150–155.
33. Устименко Л. М. Освітній туризм як історико-культурне явище. *Культура і сучасність*. 2013. № 1. С. 88–92. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Kis_2013_1_17. (дата звернення: 03.04.2023).
34. Наумік К. Г., Вовк К. М. Нейроекономічний підхід щодо розвитку івент-туристичної діяльності. *Комунальне господарство міст*. 2017. № 12. С. 33–38.
35. Червінський А. Роль подієвого туризму в освоєнні культурно-освітнього простору Прикарпаття. *Гірська школа українських Карпат*. 2016. № 14. С. 235–238.
36. Петранівський В. Л., Рутинський М. Й. Туристичне краєзнавство : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 550 с.
37. Лук'янова Л. Г., Цибух В. І. Рекреаційні комплекси : навч. посіб. Київ : Вища школа, 2014. 346 с.
38. Шелеметьєва Т.В., Дуплій А.Д. Розвиток подієвого туризму як складова регіональної політики Запорізької області. *Сталий розвиток туризму на засадах партнерства: освіта, наука, практика* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. Конференції, 27–29 жовтня 2021 р. м. Львів. Львів, 2021. С. 70–75.
39. Верес К. О., Харченко О. М., Коротун С. А. Розвиток подієвого туризму на території Львівської області. URL : http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/1_2022/97.pdf (дата звернення: 03.04.2023).
40. Алабаш Є. М. Фестивальний туризм у світі: досвід для України. URL : <https://core.ac.uk/display/362648018?source=3> (дата звернення: 03.04.2023).
41. Фестивальний туризм. URL : <https://iftourism.com/activity/festival-tourism> (дата звернення: 03.04.2023).

ДОДАТКИ

Додаток А

Топ українських фестивалів (складено за даними [31])

Вид	Назва	Характеристика
Гастрономічні фестивалі України	Гуцульська бриндзя	Гуцульська бриндзя, Рахів. Назва дана на честь першого українського продукту, з яким вирішили призначити географічний захист. Для порівняння вона є у шампанського, пармезану і т. Д. Фестиваль проводиться в селі Рахів, Закарпатської області у вересні. Головний плюс - можливість спробувати один алкогольний продукт, але у величезній кількості варіацій цієї медової настоянки.
	Сорочинський Ярмарок	Національний Сорочинський Ярмарок, Великі Сорочинці. Вважається практично найбільшим гастрофестивалем в Україні, який проводиться влітку. Він навіть більше аграрний, оскільки можна купити практично будь-які речі від насіння до тракторів, включаючи велику кількість предметів hand made. На ярмарку обов'язково працюють не менше 30 людей шеф-кухарів та інші кулінари, які пропонують покуштувати традиційних українських страв. Фестиваль проводиться в селі Великі Сорочинці, Полтавської області в серпні.
	Закарпатське Божоле	Закарпатське Божоле, Ужгород. День Божоле-нуво є святом нового врожаю, коли відкорковують перші винні пляшки. Взагалі це французька традиція, яку оригінально обіграли в українському стилі. Приїжджають винороби з різних куточків країни для демонстрації своїх напоїв, а гості дегустують в приємній компанії. Сюди часто приїжджають люди з інших країн світу. А, крім алкоголю, в цьому місці можна спробувати шашлик, гриль, бограч. Проходить фестиваль в місті Ужгород, Закарпатської області в листопаді.

	Фестиваль домашньої консервації	Всеукраїнський фестиваль домашньої консервації, Запоріжжя. Консервація – популярна українська традиція, тому їй і присвятили ціле свято. Причому це не просто виставка закруток, а повноцінна шоу-програма з дегустаціями, концертом, лекціями, майстер-класом з декорування овочів. Де проводиться? У місті Запоріжжі, Запорізькій області в вересні.
	Червоне вино	Червоне вино, Мукачево. Черговий фестиваль Закарпаття, який щорічно відвідують близько 50 виноробів. Пропонуються дегустації, конкурси. Проводиться в місті Мукачево, Закарпатської області в січні.
Музичні фести	Країна мрій	Під Києвом в музеї в Пирогові в червні проводиться фестиваль «Країна мрій». Ціна дорослого квитка при бронюванні онлайн становить 150 грн, А при покупці на місці - 200 грн. Діти до 6-ти років і всі пільговики можуть відвідати безплатно. Засновник - Олег Скрипка. Це самий етнічний фестиваль, який проводять останні 12 років. В 2021 році виступали «Воплі Відоплясова», «Бумбокс», ТМНК, ONUKA і інші. Є багато майданчиків для захоплюючих занять - казковий майданчик, поле для повітряних змій. Додатково проводяться фестиваль повітряних куль, де 25 пілотів з різних країн покажуть майстер-клас по фаєр-шоу
	Рок Булава	Також музичні фестивалі, які проводяться щороку, - це «Рок Булава». Він теж проводиться в червні в місті Переяслав-Хмельницький по вулиці Героїв Дніпра на спортбазі «Переяславль». Вартість квитка становить 100 грн. Подія проводиться на дніпровському побережжі, тому можна також насолодитися красою української природи. Програма включає виступ 50 гуртів з різних куточків України та світу, наприклад, Insane з Угорщини.

	Гарне місто	У липні проводиться свято «Гарне місто» на території тернопільського аеропорту. Ціна квитків становить до 540 грн. Фест досить молодий, але щорічно масштаби збільшуються в 2021 році тривалість вже склала 3 дні, а програма включала 60 груп. Унікальність також полягає в наявності цілих 4 тематичних сцен, де можна послухати різні види музики. Наприклад, регулярно виступають «Бумбокс», «Скрябін і друзі», «Анна», «Тостер», BRUTTO, The Hardkiss. Також будуть групи з Австрії, Франції, Польщі, Австралії, Грузії, Росії, Швеції, Білорусі. Також організатори обіцяють розваги на будь-який смак.
	Carpathian Alliance	Серед музичних фестивалів виділяють Carpathian Alliance. Його проводять на базі відпочинку «Львівська Швейцарія» в кінці липня. Ціна залежить від місця покупки: через сайт «Глобал Промоушн» складе 200 грн одноразовий і 490 грн багаторазовий, в касах - 220 і 500, відповідно, а іноземцям відвідування становить 15 і 30 євро. Цей фестиваль підходить для цінителів важкої музики. У програмі та іноземні, і українські гурти. Наприклад, будуть Septicflesh з Греції, Marduk зі Швеції, Apostate і Disarm з України.
	Бандерштат	Цікавий фестиваль - «Бандерштат». Його проводять на початку серпня в парку імені Лесі України в Луцьку. Вартість складає 200 грн на 3 дні. Свято включає не тільки музику, але і проведення Форуму молодіжних патріотичних організацій та ініціатив. Гості будуть раді насиченої програмі з колоритною і драйвовою музикою, інтелектуальні гуртки-дискусії, спортивні заходи, дитяче містечко, літературна сцена, нічні перегляди фільмів, презентації, ярмарки, майстер-класи, виставки, екскурсії. Також є можливість виконати сплав на байдарках.
Кіно, театр і видовища		

<p>Найдавніші фестивалі в Україні</p>	<p>Срібний Татош</p>	<p>Це історичний фестиваль організовується в травні в смт Чинадієво. Приїжджаючи в цей час в селище, створюється враження, що потрапляєш в центр стародавнього лицарства. На святі можна зустріти гостей з України, Словаччини, Угорщини. Тут кожна країна представляє свою команду лицарів. Вони демонструють сили в змаганнях, а в кінці відбуваються лицарські поєдинки.</p> <p>У гостей є можливість покуштувати приготовані за старовинними рецептами страви, продегустувати вино, постріляти з арбалета або лука, пожити в середньовічному таборі. Розібратися у всіх тонкощах того, що відбувається допоможе майстер в цій справі.</p>
	<p>Середньовічний Хотин</p>	<p>Цей історичний фестиваль також проходить в травні. Подія відзначається в місті Хотин. Цей захід створено спеціально для тих, хто хоче перенестися в Середньовіччі. Для цього не обов'язково здобувати машину часу. Досить просто відвідати фестиваль.</p> <p>Протягом чотирьох днів Хотинська фортеця перетворюється в середньовічне місто. В основному на спеціально підготовленій території просто неба проходять лицарські поєдинки. Тут дійсно є безліч речей, на які хочеться дивитися постійно. Найбільше гостей вражає джостінг. Він являє собою прийом під час поєдинку, при якому два вершники наносять по щитах один одного удари списами, зближуючись при цьому в галопі. Мається на цьому місці й інший вид розваг: інтерактивні ігри для дорослих, дітей, майстер-клас зі стрільби з лука, середньовічні змагання.</p>
	<p>Маланка Фест</p>	<p>У січні на Буковині та Галичині проходить етнографічна подія. Для його святкування люди переодягаються у тварин, фольклорних персонажів. Свій початок традиція даного святкування бере від середньовічних карнавалів. Багато хто бачить зв'язок з потойбічними силами, духами. Фестиваль</p>

		<p>влаштується щороку, це просто чудова можливість ознайомитися з автентичною Маланкою, яке нараховується вже більш як сто років.</p> <p>Маланка Фест</p> <p>За допомогою цих та інших українських фестивалів можна захоплююче провести час, а також перенестися в подорож в давні часи.</p>
Фестивалі з інших культур	Atlas Weekend	<p>Один з таких – Atlas Weekend. Він дуже нагадує європейські open air-тусовки. Фестиваль вважається одним з найбільших в країні. Причому він приємно дивує щороку зоряними хедлайнерами. У всіх учасників буде відмінна можливість, не покидаючи українську столицю, почути й побачити топових зірок. Гостям пропонується кілька сцен, різноманітні активні розваги, жива музика і фуд-корт. Проводиться захід на ВДНГ в Києві, а ціна квитка варіюється від 600 грн.</p>
	Zaxidfest	<p>Фестиваль Zaxidfest максимально схожий на європейські. Тому у кожного учасника є можливість, не залишаючи країну, відчутти атмосферу урочистостей Європи. Гостей зустрінуть круті групи на сцені, величезна кількість людей для нових знайомств, атмосфера щастя, спокою і свободи. Організатори щороку прагнуть запросити кращих українських і закордонних виконавців. Свято проводиться в селі Родатичі біля Львова в кінці червня. За 3 дні фестивалю доведеться заплатити 1100 грн.</p>
	Дні корейської культури	<p>Щорічно в Києві проводяться дні корейської культури. Зазвичай дати випадають на середину листопада. У програмі лекції про мистецтво Кореї, покази Ханбок, виставки, майстер-класи ханча, корейська їжа. Все це - відмінна можливість ближче познайомитися з культурою Кореї, досліджувати її сучасні аспекти та дізнатися про стародавні.</p>
	Jewish Open	<p>Jewish Open Space - цікавий молодіжний фестиваль,</p>

	Space	<p>присвячується єврейської культури. Свято зазвичай проводять в Києві в Маріїнському парку, а по датах підбирають так, щоб все припадало на осінні єврейські свята. Переважно захід спрямовано на молодь, але сподобається також і дітям, і дорослим. Мета проведення - надати людям можливість дізнатися більше про культуру Ізраїлю і просто добре провести час. На фестивалі передбачено 6 тематичних платформ з різними активностями - «Розвиток», «Хобі», «Стиль життя», «Освіта», «Сім'я», «Хесед» (благодійність). Ще в програму входять театральні вистави, квести, єврейські молитви для бажаючі, розіграші, конкурси, концерти клезмерської музики.</p>
	Поклик героїв	<p>У парку під назвою «Київська Русь» поруч з Києвом проводиться фестиваль «Поклик героїв». Це свято лицарських боїв. Формат проведення - міжнародний чемпіонат, а характер - спортивно-історичний. У фестивалі беруть участь сотні бійців з більш ніж десяти країн. Глядачів будуть чекати різні видовища - бої, історичні спогади, ярмарки майстрів, вогняне шоу, майстер-класи, кінно-трюкові шоу, музика та розваги.</p>
Інші цікаві фестивалі	міжнародний фестиваль театрів «Молоко»	<p>З комфортом дістатися до будь-якого фестивалю можна на автомобілі. Компанія BLS пропонує оренду транспортних засобів на вигідних умовах. Оформити замовлення можна на сайті в режимі онлайн у зручний час. А на орендованій машині вийде отруїтися в будь-який куточок України, щоб весело і пізнавально провести час на обраному фестивалі.</p>
	неформальний фестиваль «Шипот»	
	фестиваль нових авто NewCarsFest	